

D 59961

25

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LETNIK XXXVII
JUNIJ 1970

LA VIDA
ESPIRITUAL

Dos papas del Vaticano II

Juan XXIII: A su advenimiento fue acogido como un papa de "transición". Jamás un juicio precipitado fue desmentido más rotundamente por los hechos. Jamás un pontificado tan breve —apenas cinco años— habrá destacado tan profundamente en la historia de la Iglesia. Este hombre de fe, que poseía la inteligencia del corazón había de iniciar el proceso del "aggiornamento". El 25 de Enero de 1959, en el monasterio benedictino de San Pablo se produce el anuncio de un concilio para la Iglesia universal, cuyas consecuencias, son todavía insospechadas.

Animado por un espíritu de apertura hacia los hombres y el mundo, hizo saltar en pedazos las fronteras de la tradición empezando por las del minúsculo Estado, en el cual sus predecesores estaban prisioneros desde hacía 100 años.

Con Juan XXIII, es la Iglesia la que va al encuentro del mundo, para intentar comprenderle y la que se revela acogedora para todos los hombres.

Publica nueve encíclicas, de las cuales **Mater et Magistra** y **Pacem in Terris** tuvieron resonancia universal.

Pablo VI: Al advenimiento de Pío XII, Mons. Montini era vicario de la secretaría de Estado. Nombrado prosecretario en 1952, dejó este cargo en 1954 para ocupar la sede arzobispal de Milán.

El 22 de Junio de 1963 sucede a Juan XXIII y toma el nombre de Pablo VI. A su advenimiento las palabras "audacia" y "firmeza" son las que utilizan más frecuentemente las plumas de los cronistas y se le reconoce la inteligencia de Pío XII y la bondad de Juan XXIII.

Con él, el "aggiornamento" firmemente iniciado por su predecesor, toma cuerpo, se amplifica.

El concilio continúa y es llevado a buen término.

La apertura hacia el mundo se concreta en tres viajes memorables. El de Tierra Santa, que es un retorno a las fuentes. El de Bombay por el cual la Iglesia va al encuentro de los pobres y de los desheredados; por último el viaje a la O. N. U. en el que Pablo VI, dentro de la más pura tradición evangélica, se ha hecho el peregrino de la paz.

duhovno življenje

UVODNIK	Srebrni jubilej naših junakov	322
SPOMINI IN ZGODOVINA	Pred 25. leti	325
	Po 50. letih v Rusiji	335
	Anekdote o Pavlu VI.	365
SODOBNA VPRAŠANJA	Štiri vprašanja treh Amerik	332
	Nova ustanova za mladino	346
	Pravoslavni lahko dele zakramente	347
	Koliko je duhovnikov	384
BOGOSLUŽJE	Nedelja — dan veselja	338
	Molitveni namen	375
RAZNO	Slovenski duhovnik med Aravkanci	343
	Mistične izrednosti Terezije Neumann	348
ZA MLADINO	Mi smo hranili v sebi neskaljen svobode in pravice sen	353
	Moja zgodba	355
	O čem naj se razgovarjajo zaročenci?	358
V DRUŽINI	Vsak dan eno uro, oče	362
	Novi krstni obred	363
	Pet minut kramljanja	364
ROMAN	Ribičeve sandale	369
NOVICE	Slovinci po svetu	376
	Svetovne novice	377
	Med nami v Argentini	380
	Novice iz Slovenije	382

**SREBRNI
JUBILEJ
NAŠIH
JUNAKOV**

Vsakoletni mesec junij je posvečen spominu naših junakov in mučencev. Spominjamo se vseh naših žrtev iz časa revolucije, še posebej pa dvanajst tisočev domobrancev, vrnjenih iz Vetrinja in nato strahotno pomorjenih.

Naše misli romajo v našo lepo, a oskrunjeno domovino Slovenijo in obiskujejo množične grobove, v katere so bili zmetani naši bratje. V duhu romamo od Brezarjevega brezna do Teharij, se pomudimo v okolici Celja in Hrastnika, okrog Mokreca in Krima, okrog Novega mesta in pod Gorjanci in se ustavimo v Kočevskem rogu.

Vsi ti kraji so kraji mučenj, morišč in grobišč najboljših slovenskih fantov in mež.

25 let je preteklo, odkar se je odigrala vetrinjska tragedija. Kot postaje križevega pota sa si sledili prežalostni dogodki. Nasilna in zvijačna vrnitev, zasramovanje in ponižanje, stradanje in mučenje in končna odrešujoča smrt.

Izguba dvanajst tisoč mož in fantov bi bila velik udarec za vsak narod, za naš mali slovenski narod pa je bila prava tragedija, saj so bili naši junaki cvet naroda in njegovi najžlahtnejši sinovi.

Zato pa nas njihova usoda pretresa do dna duše, nas vznemirja in muči. Če bi človek gledal le 9

telesnimi očmi, bi na noben način ne mogel tega sprejeti in prenesti. Še kot kristjanom, ki gledamo na dogajanja v svetu v verski perspektivi, se nam rana ne zaceli, ampak zmeraj znova zakrvavi.

Vendar nas ravno religiozna perspektiva pomirja in nam pomaga do vdanosti.

Trpljenje in smrt imata v življenju človeštva svoj smisel in svojo vrednost. V tem pogledu je najzgovornejši Jezusov primer. On je z vsem svojim življenjem, s svojim poučevanjem in delovanjem storil veliko dobrega. Vendar je svoje glavno poslanstvo odrešenja opravil s svojim trpljenjem in smrtjo.

Umrl je še mlad, v polnosti življenja, ko je še veliko obetal. Veliko naukov, veliko ozdravljenj, veliko del bi lahko še prejeli od Njega.

In umrl je sramotne smrti na križu, kot da bi bil največji razbojnik, potem ko je bil oklevetan in izdan, zasramovan in mučen.

Ob Kristusovi smrti je izgledalo, da je bilo njegovo življenje in delo popoln polom. Kratkovidni opazovalci so menili, da je bil vsega konec. In vendar je prav Njegova smrt, s katero je nas odrešil, bila izhodiščna točka za Njegovo zmago, za vstajenje in povečanje Njega samega in vir življenja in milosti za čas in za večnost za ljudi.

Vendar Kristusova žrtev, čeprav najvišja in edinstvena, ni edina. Skozi vso zgodovino krščanstva se prav najzvestejši Kristusovi učenci morali pogosto pretrpeti preganjanje in muke, mnogi pa tudi prelititi svojo lastno kri za svojo vero.

Število krščanskih mučencev, ki so darovali svoje življenje za Kristusa, je veliko in Cerkev jih časti z občudovanjem in hvaležnostjo, saj je mučeniška smrt znamenje in dokaz največje ljubezni in vdanosti.

Je pa mučeništvo kljub vsemu za nas le nekaj skrivnostnega. Zakaj ga Bog terja oziroma zakaj ga ne preprečuje? Gotovo ima v božjih očeh silno veliko vrednost in Bog bo to velikodušno žrtev bogato poplačal.

Naš slovenski narod do sedaj ni imel od Cerkve priznanih svetnikov. Gotovo pa je ravno zadnja vojna in revolucija dala Cerkvi in narodu več pravih mučencev, ki so zgled za naš narod.

Mnogi so vstopali v začetne vaskе straže in nato k domobrancem za obrambo lastnega življenja in imetja, mnogi so se odločali za boj proti komunizmu iz načelnega stališča, vsi so pa ob poslednjem trenutku darovali svoja dragocena življenja za najvišje vrednote v življenju: za Boga, za vero, za narod, za svobodo, za lepšo prihodnost. In umirali so z molitvijo v srcu in na ustnicah. Umirali so kot mučenci.

Zato so pa ti fantje naša bolečina, naš ponos in naš zgled. Blizu so nam, pomenijo nam več kot bratje po krvi, za zmerom smo speti z njimi. Njihova velikodušnost in njihova žrtev sta za nas dragocena dediščina in resen opomin.

Njihov zgled je za nas kašipot. Boj, ki so ga oni začeli, ga moramo mi nadaljevati. Boriti se moramo za božje kraljestvo in njegove pravice, za blagor in svobodo svojega naroda. boriti se moramo zoper komunizem ob vseh prilikah. obenem pa moramo spopolnjevati osebno krščansko življenje in se truditi za urušničitev krščanskega socialnega reda.

Vrednote, za katere so umirali naši mučenci, predajajmo tudi naši mladini. Zavedati se moramo tudi, da nas njihova žrtev ne povezuje le z njimi, ampak nas preostale tudi med seboj. Zato so med nami spori nesmiselni in škodljivi za našo stvar. Slabijo naše sile in manjšajo uspešnost našega boja.

Ob svoji mučeniški smrti so naši junaki oprali s svojo krvjo svoje človeške pomanjkljivosti, obenem pa pridobili pred Bogom silne zasluge za slovensko Cerkev, za slovenski narod, za nas vse. Bog 'daj, da ne bi noben izmed nas stavil ovir tem milostim in da bi vsakdo izmed nas, ki smo njihovi dediči, znal in hotel opraviti svoje poslanstvo, ki smo ga od njih prevzeli.

J. S.

**PRED
25.
LETI**

9. MAJ

Zjutraj zarana je hitelo verno ljudstvo v prostorno farno cerkev k šmarnicam. Jaz pa sem maševal v hišni kapelici mrtvoudnega župnika Zupanca. Po maši me je dobri starček poklical k svoji postelji in me s svojo levico, ki je še ni napadel mrtvoud, pritisnil na srce in me tolažil: „Mladi gospod, ne bodite žalostni; od povsod je enako daleč v nebesa.“ To je bilo tudi slovo od domovine. Gostitelje sem še naprosil, naj o priliki sporoče mojim domačim, da sem odšel na Koroško. Zakaj vesti, ki so prihajale z gorenjskega kota, so mi vzele vsako upanje, da bi mogel domov po slovo.

Spet smo se spravili v vrsto, vozovi in pešci in počasi zapustili gostoljubno slovensko vas. Zadnje gostoljubno na domačih tleh. Za nami so že pritiskali Nemci na umiku pred partizani.

Pot nas je vodila najprej mimo samotnega dvorca na Brdu in naprej skozi gozd na glavno cesto, ki smo jo dosegli nekje za Naklom. Nismo bili več sami, ampak se vključili v kolono brez konca in kraja, ki se je počasi pomikala proti Križam in Tržiču. Civilisti in domobranci, možki ni ženske, otroci in starčki; mogočni vozovi s ponosnimi konji, pa tudi ročni vozički in mnogi pešci. Čutili smo bližino Brezij, pa tja nismo mogli. Le od daleč smo se priporočili brezjanski Mariji, naj nas varuje

na tej negotovi poti. Daleč na levi je kipel za Jelovico proti nebu Tri glav, najvišje med vsemi Julijci. Kako daleč je bilo sedaj vse to za nas.

Dolgo smo stali na Bistrici, pri vhodu v Tržič. Z veliko slastjo smo pili mrzlo alpsko vodo in si gasili žejo. Med ljudmi smo odkrivali vedno več znancev, civilistov in domobrancev. Tu sem tudi prvič naletel na svoje farane, ki so odšli od doma za menoj in po drugih potih.

Končno se je le premaknilo. Globoko zamišljen sem komaj opazil, da smo že prešli Tržič, ko me je na zadnjem klancu neprijetno dirnil prizor skupine beguncev. Ne vem, kako jim je prišlo na misel, da je v Pekovi tovarni za čevlje vsega dovolj. Pa se je oglasila v človeku zver in so navalili na tovarno in si basali v svoje torbe, kar jim je prišlo pod roke. Šele pozneje, ko so se streznili, so spoznali, da so mnogi čevlji brez para. Izgovarjali so se, da so tudi Nemci delali škodo, vendar so spoznali, da niso postopali prav.

Nad Tržiščem se je spet zataknilo. Dolgo smo stali, se premaknili par korakov, pa spet obstali. Nad nami so krožili avioni in pri mnogih vzbujali preplah in negotovost. Počasi so med ljudmi začele prodirati vznemirljive vesti: „Na oni strani Ljubelja so partizani!“

Noč je polagoma legala na zemljo in zajela naše vozove v dolini

pod Ljubeljem z nami in naše revščino in v dušah pustila nemir. Z družino dobrovskega zdravnika smo se zaviti v plašče polegli v jarek ob cesti in skupno zmolili rožni venec, se priporočili Bogu in angelu varuhu in kar tam zaspali. Nismo čutili, da je ležišče trdo in kaj malo pripravno. Preveč smo bili utrujeni.

Šele pozno ponoči, ali pa je že bilo proti jutru, so nas zbudili vozovi, ki so se začeli premikati. Fantje borci so se v majhnih skupinah vračali v dolino. Pri nekovi hiši naletim na rojaka Ivana Hribovska, ki se je tudi vračal: „Ker je Ljubelj zaseden od partizanov, gremo v gozdove in se bomo tam borili do zadnjega.“

Med tem pa je že šel med fanti glas, da polkovnik Vuk nabira borce prostovoljce, da prebijejo prehod čez Ljubelj in čez Dravo do Celovca.

10. MAJ

Počasi se je danilo. Utrujeni konji so le s težavo zmagovali strme klance in serpentine proti Sveti Ani. Komaj smo se zavedali, da je za nami križev teden in da je danes praznik Vnebohoda. Dnevi so res bili križevi, prazničnega pa to jutri ni imelo ničesar.

Tiho sem želel, da pridem vsaj do poldne do cerkvice pri Sveti Ani, da bi tam maševal in imel tako vsaj nekaj od tega praznika. Pa je šlo vse tako neusmiljeno počasi, ure pa so tekle. Že je bila

cerkvica na vidiku. Še en dober ovinek in en strm klanec pa smo tam. Ura je že enajst. Začela me je zdelovati žeja, lakota je še nekam mirovala. Drugi so si že gasilili žejo pri koritu, jaz pa sem se še premagoval. Poldne je že in še stojimo. Vztrajam do ene popoldne. Ko le vidim, da ni božja volja, da bi danes maševal ali bil vsaj pri maši, ker je praznik zapovedan, se udam in se napijem mrzle vode.

Šele popoldne se premaknemo naprej. Ves čas krožijo nad nami avioni in povečavajo negotovost. Pa še tudi naduti nemški oficirji hočejo s kričanjem nad domobranskimi oficirji izsiliti prehod skozi naše vrste na strminah, ki zahtevajo vso previdnost in ne dopuščajo prehitevanja. Tudi mar-

sikateri tovarnjak, ki ni bil kos strminam, je na poti opešal in še povečeval zagato in oviral napredovanje.

Ob cestí pod Sveto Anjo zagledamo z bodečo žico obdane barake nemškega taborišča za vojne ujetnike in politične kaznjence, ki so delali pri predoru skozi Ljubelj Barake so že prazne, ujetniki in obsojenci pa so se že razšli na svoje domove. Povsod po travniku okrog barak ležijo prevrnjeni tovarnjaki umikajoče se nemške armade in mnogo streliva, da je na mestu previdnost.

Posedli smo se po tleh močno utrujeni. Bolj kot telesna utrujenost pa je klonila naš duh strašna vest, da so onkraj Ljubelja partizani, torej ni poti naprej. Pa tudi ne nazaj, ker pri Tržiču na-

padajo partizani že zadnje kolone beguncev. Zadnje čete domobrancev se sicer krepko borijo, toda bogve do kdaj bodo zmogli. Torej smo ujeti v strašni pasti. Koliko časa še, pa bomo tudi mi padli v roke tistim, pred katerimi smo se hoteli umakniti in si rešiti življenje! Ni rešitve? In če je ni, se bo treba pripraviti na smrt. Na travi leže sem se v dušni stiski tiho pogovarjal z Bogom.

Spet je padla noč na nas uboge. Morda je zadnja. Vendar ne. Znanec me povabi v hišo pri Sveti Ani, da je staknil vsaj za nekatere nekaj večerje. Med drugimi je bil tam že mons. Škrbec. Ves zbit si je sezuval čevlje na klopi ob oknu, da si vsaj nekoliko odpočije ožuljene noge. Obraz mu je bil nad vse žalosten. Takrat pa se zasliši ropot motorja. Že vstopi nekdo in sporoči, da pravkar prihaja kurat Mavec s kurirjem iz Celovca. Da se je polkovniku Vuku z junaškimi domobranci posrečilo potolči partizane pri dravskem mostu in odpreti prehod čez Dravo v Celovec.

Na utrujenem obrazu mons. Škrbca se je pokazal znak veselja: „Če je to res, je to danes prva dobra novica“. Tudi mene je pomirilo in sem se tiho spustil po bregu prenočevat v taborišče.

Toliko da sem še dobil prazno ležišče. Za soseda sem imel dva nemška vojaka, ki sta se tiho pogovarjala o svojem bojnem pohodu skozi Rusijo; pa še kako so na umiku domobranci na Rakeku začeli odpovedovati, ko so bili napadani tudi od civilistov skozi okna hiš. Nisem več mogel slediti njihovim zanimivim besedam, premagal me je spanec.

11. MAJ

Ko se zjutraj zbudim, je bilo že večina ležišč praznih. Tudi jaz se naglo dvignem in odidem k cerkvi ci sv. Ane. Upam, da bom mogel vsaj danes maševati. Že je čakalo nekaj gospodov, da pridejo na vrsto. Med tem so prinesli po bregu mrliča. Mlad domobranec se je smrtno ponesrečil. Nekateri so pa vedeli povedati, da se je v obup

sam ustrelil. Ni časa za poizvedovanje. Okrog cerkvice so še skopani obrambni jarki. Kar tam ga bomo zakopali. Kurat Renškar zmoli pogrebne molitve in zagreblji smo ga. Zadnjega v domače zemljo.

Potem je g. kurat že pripravljen za pristop k oltarju, pa pride povelje, da mora takoj odriniti s svojimi vojaki naprej. Čeprav ga stane, vendar mirno odloži mašna oblačila in odide s svojimi. Jaz pa sem vendar mogel maševati, zadnjič na domačih tleh.

Med tem se naši vozovi niso premaknili. Nemci so predor skozi Ljubelj zaprli in spuščali skozenj le svoje čete. Nekaj časa smo ležali vsi naveličani v barakah na tleh. Ker pa je bil lep sončen dan, in tako je bilo ves čas našega umika, sem se šel popoldne sončit na pobočje Begunjščice. Kolikokrat sem bil na njej, s te strani je pa še nisem poznal. Zelo dobro je delala sončna toplota utrujenim živcem. Ker so nad nami neki nemški, še skoraj mlečnozobi vojaki prožili kamenje, sem jih s krepko besedo v njihovem jeziku správil k mirovanju. Malo nezaupno so me pogledovali, vendar niso dognali, kdo sem.

Ko se je dan nagnil, je bilo spet čutiti med oficirji nek nemir. Od Tržiča sem so partizani vedno močneje pritiskali. Regljavedno strojníc in pokanje šrapnelov je postajalo vedno glasneje. Do-

mobranski poročnik, zet prof. Lavrenčiča, me je videl sloneti ob vozu. Pošepne mi, da bi bilo pametno poizkusiti čez vrh Ljubelja, ker je položaj zelo negotov. Če vzamemo na voz prtljago njegovih, bo skušal dobiti prehod skozi zaporo. Tako smo tudi storili. Konji so počasi pretegnili. Še nekateri so se nam pridružili. Bila je črna noč. Le od Tržiča je bilo videti rakete.

Potem so pa zagorele barake pri Sveti Ani. Grozotno so švigali plameni lesenih barak. Osvetljevali so ozko dolino in metali pošastne sence prav proti vrhu prelaza. Konji so se plašili. Pa tudi pešali so vedno bolj. Saj več dni niso imeli prave prehrane, strmina pa je posebno proti vrhu Ljubelja zelo huda. Konjem je začelo drseti nazaj in nekaj prtljage je med vikom prizadetih zdrknilo z voza v črno globino. Ker sem pot poznal že od prej, me je začelo skrbeti, kaj če konji ne vzdržijo? Vse se lahko razbije v prepadih, in na vozu smo imeli tudi majhne otroke. Naletim na Lukovega Albina z Brezovice. Ta se z nekaterimi drugimi fanti krepko upre v voz. Ramena so nam krvavela, konji so pa le zmogli zadnjo, najbolj nevarno strmino in dosegli vrh. Že med potjo nam je domobranska izvidnica povedala, da je vrh prost in varen. Ravno polnoči je, ko prekoračimo mejo. Še en dolg pogled v gorečo domovino in pristrčen pozdrav in sem na koroški strani. Kdaj se vrnemo?

Na drugi strani Ljubelja smo se znašli sami. Morda so nas drugi prehiteli, ko smo se borili s strmino, ali pa so zaostali. Treba je bilo resno paziti na konje, ki jih je vodila Brinovčarjeva Milka iz Loga, ker je bila pot tod še ledena in je bila temna noč. Semkaj niso segli plameni gorečih barak. Z domobrancem Milavževim Albinom iz Lukovice sva bila edina možka v tej mali skupini. Vsi drugi so bili otroci in ženske. Šla sva ob konjih in jim svetila z vozno svetilko. Konji so se v začetku plašili, ker jim je na ledu drselo, pa tudi luč jih je vznemirjala. Govorili smo malo, vsak je imel zadosti opraviti sam s seboj in s svojimi občutki na tej poti.

Strmina se je umirila in že smo bili pri ognju, kjer so počivali begunci, ki so jih med tem spustili skozi predor. Tudi mi smo obstali in malo podremali kar tam na tleh ob ognju. Zbudil nas je jutranji hlad, treba je bilo iti naprej po ozki ljubeljski dolini. Konji so vedno bolj pešali, slabohranjeni in brez pravega počitka. Preiskali smo menda vse senike, ki jih ni malo v dolini okrog samotne cerkve sv. Lenarta in okrog Nemškega Petra. Pa nismo staknili niti slamice. Vse so že pobrali konji, ki so šli pred nami skozi dolino. Nemški vojaki, ki so nas stalno prehiteli, so si kar s tanki delali gaz med ubogimi begunci. Tako se jim je mudilo iz partizanskega kraljestva.

Dokler je šlo navzdol, je še šlo. Močno pa so pešali naši vozači v Malem Ljubelju in na Hudičevem mostu, kjer je strmina zopet zelo huda. Vse je spet obstalo in se dolgo ni premaknilo naprej. Končno so vozovi le spet začeli škripati in konji so z združenimi močmi prekoračili to strmino.

Pri Podljubelju smo pustili dolino globoko spodaj in se odcepili od poti na Borovlje. Z zadnjimi močmi so konji zavozili v prijazno Podgoro. Travnik pod vasjo je bil poln konj in voz, ter beguncev iz najrazličnejših krajev, domobrancev in civilistov.

Posedli smo in odprli svoje torbe, da se okrepčamo. Že med potjo sem mislil na pol hleba, ki sem ga še imel v kovčku na vozu. Hlastno sem ga približal lačnim ustom, jesti pa ga nisem mogel. Na poti mi je, žal, splesnil. Niti konj ga ni maral pokusiti, ko sem mu ga ponudil. Hudo je, pa bo moralo tudi tako biti dobro, samo da smo zdravi in živi.

Približal se mi je domobranec Plenovcov Slavko iz Brezovice in mi na uho povedal, da so v gradu Humberk na oni strani Drave partizani. Ljudem ni treba praviti, da se ne bodo plašili.

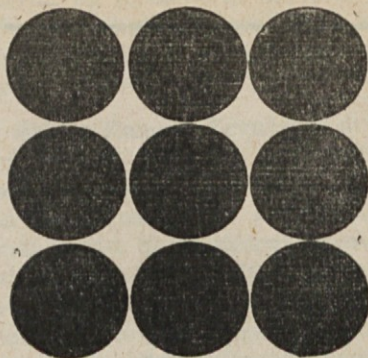
Dolgo smo poležavali na travniku in postopali okrog cerkve, ker je bil most čez Dravo zastražen po Angležih. Počasi so se vozovi le uvrstili in smo spet tako čakali, dolgo čakali v bližini podgorskega kolodvora. Končno se je vrsta le začela premikati in zavili

smo na dravski most mimo oboroženih angleških vojakov. Na drugi strani Drave pa nas je čakalo bridko razočaranje. Že od daleč smo zagledali velik kup orožja, pušk in brzostrelk najrazličnejših vrst in kalibrov. Vsak domobranec se je moral tam ločiti od svoje puške, ki ga je tako zvesto spremljala na brezštevilnih pohodih in bitkah v obrambi ljubljene domovine. Zazeblo nas je pri srcu. Mnogi so imeli solze v očeh, ko so morali odložiti orožje. Čutili smo, da tukaj nekaj ni prav, ali kdo naj nam pomaga? Mala skupina domobrancev je tam srce trgajoče prepevala žalostne slovenske in domobranske pesmi.

Pred nami se je odprlo polje proti Celovcu. Na oni strani železnice nas je pozdravila Marijina božja pot Žihpolje. Dolgi dan, ki ga kar ni bilo konca, pa še zadnje ponižujoče dejanje Angležev, nas je utrudilo. Zahotelo se nam je poleči kar tam ob cesti v visoko travo. Tam počiti in zaspati, saj se je dan že močno nagnil. Pa so nam drugi svetovali, naj še malo vzdržimo in gremo naprej, saj je Celovec že blizu in tam bomo dobili prenočišča.

Pri vasi Kamen pa so ukazali našim vozovom zaviti s ceste na levo. Tam so že stali oboroženi angleški vojaki. Približal sem se nemu in mu skušal nekaj dopovedati, pa me je gledal odsotno in niti ni trenil z očmi. Seveda me ni mogel razumeti, saj mu nisem govoril po njegovu.

Ti oboroženi vojaki nam niso šli v račun, pa so nam razlagali, da so potrebni, da nas zavarujejo pred partizani, da ti ne bi koga ugrabili. Tako smo neradi zavili na Vetrinjsko polje, že skoraj brez volje in utrujeni do smrti. Bogve, če se je kdo takrat spomnil, da smo pred 25 leti tudi pomladi zavijali na to polje na majniških izletih. Takrat mladi študentje, polni upanja, da bo naša vesela prisotnost pomagala k osvoboditvi slovenske Koroške. Ni jih bilo malo med nami. Nocoj smo pa utrujeni na smrt.

Komaj je voz obstal na vetrinjskem polju, sem se že ulegel ob njem na gola tla. Še sem slišal obupane krike soproge profesorja Lavrenčiča: „Zato sem zapustila Ljubljano, da bom tukaj ležala na golih tleh pod milim nebom!?“ Nisem imel več moči, da bi jo tolažil. Že me je premagal spanec na vetrinjskem polju.

Boris Koman

v
STIRI
v
VPRAŠANJA
TREH
AMERIK

Škofje Latinske in Severne Amerike so imeli od 2. do 5. februarja letos svoj informativni sestanek. Namen teh sestankov je pospeševati dialog med udeleženci in omogočiti izmenjavo misli o skupnih zadevah. Zaključki teh sestankov izražajo le osebno mnenje navzočih škofov, ne pa misli škofovskih konferenc. Na teh sestankih hočejo škofje sestaviti delovni načrt. Od njih morejo priti važne misli in pobude za pastoralno delovanje, za katero se zanima toliko oseb. Ti mednarodni sestanki se vrše po medsebojnem

sporazumu eno leto v kakem kraju Latinske, drugo leto v kraju Severne Amerike. Glavni tajniki škofovskih konferenc Severne Amerike, Kanade in Latinske Amerike pripravijo tvarino potem, ko se skupaj posvetujejo med seboj in s škofi njihovih pokrajin. Ko so končali zborovanje v Miami, so objavili svoje posebno poročilo.

Škofje Združenih držav, Kanade in Latinske Amerike so se zbrali po navdihnjenju Svetega Duha, da bi tri dni skupno, zbornostno razpravljali o vprašanjih, ki jih vse zanimajo. Za ta vprašanja se tudi zanima edina božja Cerkev, ki potuje v večnost po različnih bratskih deželah. Njihovo posvetovanje je prešinjala skupna zvestoba evangeliju, zahtevam naših krščanskih cerkva in vedno večjemu upanju vernega ljudstva. Njihovo delo se je uspešno razvijalo ob luči božje besede in v edinstvi Gospodove evharistije, ki so jo vsak dan skupaj obhajali.

Na koncu svojih posvetovanj so želeli povedati naslednje:

Najprej so razpravljali o medsebojnih razmerah naših cerkva ob luči zadnje škofovske sinode v Rimu oktobra 1969. Škofje čutijo potrebo globlje in bolj učinkovite skupnosti med našimi cerkvami. Bratski sestanek škofov se mora spremeniti vedno bolj v pravi sestanek cerkva. Zbornost škofov mora služiti skupnosti vernikov. Škofje so iskali možnost, kako bi vedno bolj vključili v dušnopastirsko službo škofov odgovor-

nost duhovnikov, redovnikov in laikov.

Drugo vprašanje, o katerem so razpravljali, je bila dušnopastirska skrb za dijake Latinske Amerike, Združenih držav in Kanade. Škofje se zavedajo, da je to odgovornost vseh. Ugotovili so, da število teh dijakov vsako leto narašča. Dolžni so jih globoko, krščansko vzgojiti in poskrbeti, da bodo prav mislili o tem, kako morajo služiti svojim domačim deželanom.

Škofje se zavedajo svoje naloge, da jim morajo oznanjevati evangelij. Le tako bodo dosegli, da se bodo vrnili potem v svoje dežele ne samo s primerno tehnično sposobnostjo, ampak s krščanskim gledanjem na svoje življenje, da bi tako mogli podpirati celotni človeški napredek med svojimi narodi.

Tretje vprašanje, ki so ga reševali, je pojmovanje osvoboditve v luči listin drugega glavnega zborovanja škofov Latinske Amerike v Medellinu. Osvoboditev v najširšem smislu je oprostitev vsega, kar ovira človeka, ki je ustvarjen po božji podobi, pri razvoju njegovih zmožnosti in pri pridobivanju njegovih pravic. Ta osvoboditev po krščanskem pojmovanju zahteva končno „novo stvarjenje“ v Jezusu Kristusu po daru Svetega Duha.

Ko se poglobljamo v svetopi-semsko bogastvo odrešenja, ki je najožje povezano z velikonočno

skrivnostjo Gospodove smrti in njegovega vstajenja, hočemo poudariti, da je edino in največje poslanstvo Cerkve posredovati vsakemu človeku in vsem ljudem popolno rešitev.

Škofje Kanade, Združenih držav in Severne Amerike se zavedajo trenutka božje Previdnosti, ki je na latinskoameriški celini. Zato tudi čutijo, da so skupaj odgovorni za razvoj osvoboditve in celotnega napredka. Obljubljajo, da se bodo prizadevali zlasti na polju vzgoje, da bodo ustvarjali pogoje, ki bodo lajšali celotni človeški na-

Ena izmed „hiš“, kjer župnikuje Slovenec g. France Okoren (Chile)

predek in omogočili, da bodo vsi ljudje delčni tvarnih dobrin, civilizacije, kulture, vere in ljubezni živega Kristusa.

Nazadnje so škofje ponovno razpravljali o tvarini, ki vse skupaj zanima: o zunanji osebni pomoči latinskoameriški Cerkvi. Določili so zlasti bogoslovni in cerkveni pomen te pomoči. Bistvena misijonska lastnost Cerkvi in življenjske zahteve škofovskega zbora prislanjajo v teh odločilnih trenutkih latinskoameriške celine, da Združene države in Kanada pošljejo sposobne osebe, ki bi pomagale odkrivati posebne vrednote, ki jih ima latinskoameriška Cerkvev in delale za to, da bi zo-

Znani ameriški škof Fulton Sheen je stopil v pokoj

rela in rasla v svoji posebni značilnosti.

V tem letu so zlasti sklenili izbrati, pripraviti in poslati laike, ne da bi pri tem zanemarjali duhovnike in redovnike. Ti laiki, ki se morajo zanimati za vse življenjske Latinske Amerike, ne bodo sami vodili ustanov, ampak le sodelovali pri vzgoji krajevnih voditeljev.

Škofje so iz vsakdanjega življenja spoznali, da je potrebno, da ima vzgoja oseb v Združenih državah in Kanadi za apostolsko delo v Lat. Ameriki tri stopnje. Prva stopnja te vzgoje se mora izvršiti v domači deželi, druga v kaki deželi, ki je ključ do Latinske Amerike, tretja pa v Latinski Ameriki sami.

Škofje se zavedajo, da je nujno, da čim prej rešijo ta štiri važna vprašanja, zavedajo se tudi skupne odgovornosti, ki jo imajo v tej težki, odločilni uri za Latinsko Ameriko. Vendar gledajo z velikim zaupanjem na prihodnje življenje svoje tako značilne Cerkve.

Četudi njihov sestanek ni bil uraden in nima končnih, za vse veljavnih zaključkov, se škofje žele žrtvovati in kot dušni pastirji delati za to, da bo božje kraljestvo v Latinski Ameriki raslo in napredovalo. Posebno pozornost bodo posvečali vprašanju celotnega človeškega napredka v latinskoameriških deželah. Njihovo skupno veselje je Gospod. Zaupajo tudi v poživljajočo moč Duha ljubezni.

Po
50
letih
v
Rusiji

Rusiji je statistika že pred nekaj leti pridevala nad 220 milijonov prebivalstva, ki pa seveda iz leta v leto hitro narašča.

Ta dežela je, zlasti v azijskem delu, konglomerat narodov in verstev. Nas zanima tu le ruska pravoslavna Cerkev, ki je pod oblastjo patriarha v Moskvi. Ta je namreč glavna verska predstavnicca ruskega naroda.

Stanje pred revolucijo in danes

Če iz statistik skušamo ugotoviti položaj ruske Cerkve pred komunistično revolucijo l. 1917 in ga primerjati položaju danes, kolikor so nam podatki o tem dostopni, je stanje nekako tole:

Ruska Cerkev ima okoli 70 škofij, take prej kot danes; po boljševiški revoluciji do danes je bilo ustanovljenih le malo novih škofij; od vseh teh škofij je zadnja leta, po statistiki izpred nekaj let, bilo 17 nezasedenih.

Prej je bilo vernikov okoli 100 milijonov; danes jih naštevajo, zaradi težkega ugotavljanja v zelo negotovem približnem številu, kakih 30 do 50 milijonov. Da je pri tem prava razlika bolj vidna, moramo upoštevati, da je prebivalstvo v teh petdesetih letih močno naraslo.

Cerkva je bilo prej 43.000 in poleg tega še 23.000 kapel; danes je cerkva vsega skupaj 11.500 (zadnja leto so še od teh mnoge zaprli ali porušili).

Duhovnikov je bilo prej nad

50.000 in poleg njih še 15.000 diakonov, 12.000 menihov in 17.000 redovnic; danes je duhovnikov okrog 30.000.

Za vzgojo duhovnikov so prej skrbele štiri duhovne akademije (bogoslovne fakultete) in 57 semenišč, kar je bilo v revoluciji vse uničeno; danes sta dve duhovni akademiji, obnovljeni približno šele pred 25 leti (v Zagorsku pri Moskvi in v Leningradu), vsaka s svojim semeniščem in še semenišče v Odesi.

Vzgoja duhovščine

Število duhovnikov je danes razmeroma še kar visoko (30.000) in je to novi rod duhovščine, ki je bila vzgojena v teh petdesetih letih po revoluciji.

Kako so bili vzgojeni in bogoslovno pripravljani ti duhovniki brez semenišč, si na zahodu v naših rednih razmerah kar ne moremo predstavljati. Pa moramo ob tem pomisliti, da tudi v katoliških deželah nismo večno imeli semenišč (pred tridentinom), pa smo prav tako imeli duhovnike.

V Rusiji so se duhovniški kandidati tako v glavnem pripravljali zasebno, pod vodstvom domačih duhovnikov. Bogoslovna izobrazba brez semenišč je pri tem verjetno trpela, a to more bogato nadomestiti pristni verski duh, porojen v ognju preganjanja.

Sedaj je nekako 25 let, odkar sta bili konec zadnje svetovne vojne v Rusiji obnovljeni edini dve

današnji duhovni akademiji. Na zahodu te ustanove imenujemo bogoslovne ali teološke fakultete. To so ustanove, ki dajejo najvišjo bogoslovno izobrazbo in imajo pravico kot priznanje te izobrazbe kandidatom podeljevati doktorat.

Proti koncu vojne je bil namreč po dolgem pogajanju med patriarhom Sergijem in Stalinom odprt v Moskvi, v samostanu sv. Device, pravoslavni teološki institut (14. junija 1944).

Pred revolucijo so bili imeli štiri take duhovne akademije: v Moskvi, v Kievu, v Petrogradu (sedaj Leningrad) in v Kazanu; a te so bile v revoluciji zatrite.

L. 1924 in 1926 je ruska Cerkve skušala doseči ustanovitev teološke višje šole v Moskvi, Kievu in Leningradu, pa ji ni uspelo.

Stalinova privolitev pri ustanovitvi novega Teloškega instituta l. 1944 izhaja iz njegove nove politike v odnosu do ruske Cerkve. Ugodil je njeni želji zaradi njenega patriotičnega zadržanja med vojno. Pri tem je računal, da bo s kako tako ustanovo napravil pred svetom vtis, da dopušča v državi versko svobodo.

Nova ustanova je kmalu imela težave in se je naslednje leto 1945 preselila v Zagorsk in se organizirala v pravo duhovno akademijo. Druga taka Akademija je nastala tudi v Leningradu. Poleg tega je bilo obnovljenih nekaj rednih semenišč. Danes sta samo ti dve Akademiji, vsaka s svojim semeniščem (Zagorsk in Lenin-

Nedelja — dan veselja

Kršćanstvo je pri vseh svojih pogledih na življenje in kljub svojim ne vedno lahkim zahtevam, ki jih nalaga svojim vernikom, vendar v svojem najglobljem bistvu vera veselja. Na samem njegovem začetku potrjuje to resnico angel, ki oznanja betlehemskim pastirjem Odrešenikovo rojstvo: „Ne bojte se; zakaj, glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo: Rodil se vam je danes v mestu Davidovem Zveličar, ki je Kristus Gospod“ (Lk 2, 10-11). Krščansko oznanilo se zato imenuje: evangelij, to je veselo oznanilo, ali blagovest. Naš Bog je ljubezen sama in v prvi in naj-

večji zapovedi nam ukazuje, naj ga tudi mi vsi ljubimo z vsem srcem, z vso dušo, z vsem mišljenjem in iz vseh svojih moči. V tem pogledu je krščanstvo edinstveno verstvo na svetu. V drugih verstvih prevladuje strah, v krščanskem pa ljubezen. Razmišljujoč čudovito lepoto krščanske blagovesti in vso tolažbo, ki nam iz nje izvira piše sveti Pavel, preizkuššan po mnogoterih bridkostih, vernikom v Korintu: „Poln tolažbe sem in preobilno je moje veselje pri vsej naši nadlogi“ (II, 7, 4). Onim v Filipih, ki so zaradi vere trpeli hude stiske, pa naroča, sam vklenjen v rimski ječi: „Veselite se vedno v Gospodu; zopet pravim: Veselite se!“ (4, 4).

Če pa naj vse naše življenje, vsak čas in v vsakršnih okolnostih, prešinja to duhovno veselje nad božjo dobroto, nad Kristusovim odrešenjem, nad večnim veseljem, ki nas čaka v nebesih, pa je nedelja vsak teden prav poseben dan veselja in Cerkev srčno želi, da jo z veseljem praznujemo.

Nedeljsko veselje

Veselje spada k bistvu vsakega praznika, naj bo verskega ali civilnega. Praznik ravno to pomeni: dan počitka in oddiha, dan veselja. V svetem pismu stare zaveze najdemo polno mest, kjer sveti pisatelji kličejo svojemu ljudstvu, naj svoje praznike obhaja z veseljem in srcem. Tako npr. poje psal-

mist: „To je dan, ki ga je naredil Gospod; radujmo in veselimo se ga!“ (ps 117, 24). In zopet: „Veselil sem se, ker so mi rekli: V hišo Gospodovo pojdemo.“ (ps 121, 1). Ker pa je nova zaveza izpolnitev vseh božjih obljub, ki jih je Bog dal v stari zavezi, zato mora tudi krščanska nedelja nadkrijevati v svojem svetem, hvaležnem, iskrenem veselju v Bogu vse praznike starega zakona.

Tega so se že prvi kristjani živo zavedali in so z veselim srcem praznovali Gospodov dan. Sveti

očetje v svojih spisih, kjer pričajo o prvotnih navadah Cerkve, radi poudarjajo ta veseli značaj nedelje v nasprotju z mrzlim in ozkosrčnim praznovanjem judovske sobote. Tako piše cerkveni pisatelj Tertulijan v 2. stoletju: „V nedeljo, ki jo imenujemo dan sonca, se veselimo.“ Starokrščanski spis Nauki apostolov gre še dalje in pravi: „Kristjani moramo biti prazaprav vedno veseli in zadovoljni, a še prav posebno v nedeljo; grešil bi, kdor bi na ta dan svojo dušo žalostil.“

Preljubo veselje,
oj, kje si doma...

Nagib nedeljskega veselja

Poglavitni in najgloblji nagib za prazniško veselje nedelje je pač Kristusovo vstajenje, njegova slavna zmaga nad smrtjo, nad peklom in nad grehom. Živa vera v to najvažnejšo krščansko resnico, ki je temelj vsem drugim, prešinja krščansko religijo z veseljem, navdušenjem in optimizmom. Velikonočna, vstajenjska misel obvlada nedeljsko praznovanje že od vseh početkov, saj je nedelja v življenju Cerkve vedno se ponavljajoča Velika noč, spominski dan Gosподovega vstajenja, ki je poroštvo našega lastnega vstajenja. V občestvenem obhajanju nedeljskega evharističnega bogoslužja naj zajame to zmagoslavno velikonočno veselje vse zbrane vernike. Naj se umaknejo težke dnevne skrbi, naše bojazni, naša malodušnost, naša žalost. Ob oltarju Kristusa, od smrti vstalega in poveličanega, ki se tu z nami in za nas daruje nebeškemu Očetu, naj se naša srca umirijo, napolnijo z veseljem in zaupanjem v božjo pomoč. To je želja Cerkve, namen koncilske bogoslužne reforme, ki nam je evharistično daritev približala, jo storila umljivo in ji dala prisrčen, družinski značaj.

Zunanja znamenja nedeljskega veselja

Eno prvih je nedeljski počitek sam na sebi. Kako se delavnemu človeku srce razširi in duh spro-

sti ob misli: danes je nedelja, danes sem prost. Nekaj božanstvenega je v tem, da človek lahko posnema svojega Stvarnika po dovršenem tedenskem trudu in delu. Je to ena največjih pridobitev, ki jo je krščanstvo prineslo človeški družbi.

Veselje nad nedeljskim počitkom se očituje v vsem našem vedenju in življenju. Delavno obleko zamenjamo s prazniško. Dom je lepo pospravljen in prazniško urejen. Nedeljska miza, ob kateri se zbere družina po končani božji službi, ima prazniško podobo in okus. Že od apostolskih časov je urejeno, da v nedeljo nikoli ne sme biti posta, ki bi prazniško razpoloženje zamoril.

Vse to družinsko prazniško občutje naj doseže svoje najgloblje doživetje v občestveni božji službi, ki se za nedeljo tudi prazniško opravi, da že ob vstopu v njo vernike objame nedeljsko veselje, ki naj jih spremlja skozi vso božjo službo.

Obnovljena mašna liturgija skuša vključiti v sebi vse te prvine nedeljskega prazniškega razpoloženja po zgledu prvih kristjanov. Kjer je klečanje znamenje spokornosti in žalosti in je bilo lastno sužnjem, ki so klečali pred svojimi gospodarji, ga je pri obnovljeni božji službi prav malo, pravzaprav le med spremenjenjem. Drugače verniki prisostvujejo sveti maši, v skladu s posameznimi deli, stoje ali sede, kakor pristojna svobodnim ljudem, ki jih je Kristus osvobodil.

Poseben prazniški značaj daje božji službi petje. O njem pravi liturgična konstitucija: „Cerkvenopetje v zvezi z besedilom tvorijuno in neločljivo sestavino slovesnega bogoslužja“ (112). Koncil priporoča gojitev cerkvene glasbe in zborovskega petja, priporoča pa prav posebej ljudsko petje, ko poje vsa zbrana skupščina. „Ljudsko nabožno petje je treba skrbno gojiti, da se bodo pri pobožnostih in svetih opravilih ter pri samih liturgičnih dejanjih mogli po pravilih in določbah rubrik razlegati tudi glasovi vernikov“ (118). Seveda bo treba za vse to potrpežljivega in vztrajnega privájanja, ker v novi liturgiji ni več dovoljeno, da bi petje zastrlo potek svete daritve, pri kateri naj verniki polno, zavestno in aktivno sodelujejo. Posebej je npr. določeno o novi uredbi glede evharistične molitve, ki se začne po predglasju in traja do očenaša, da jo morajo vsi poslušati s spoštljivostjo in v molku in naj se je udeležijo z vzkliki, ki jih novi mašni obred predvideva.

Vse to se bo s časom, s potrpljenjem, z dobro voljo in vajo uredilo in nedeljska božja služba bo dejansko višek našega bogočastja, pa tudi vrhunec našega prazniškega veselja v Bogu, našem Zveličarju.

Nedeljsko veselje zunaj cerkve

Po sami božji volji in po želji Cerkve naj bo nedelja vernim kristjanom resničen dan počitka

in, ko so zadostili svoji verski dolžnosti, tudi dan poštenega razvedrila, ki sta ga potrebna duša in telo.

Včasih smo iskali razvedrilo v družinskem krogu, v medsebojnih pogovorih, v igrah, v branju dobrih, zanimivih knjig, listov in revij. Danes sta glavna činitelja družinskega razvedrila radio in televizija. Še bolj pa kot domá, se išče danes razvedrilo zunaj. V ta namen služijo kulturni domovi, razne organizacije, ki pripravljajo izlete, zabave in razne prireditve. V tem pogledu je moderni človek zelo iznajdljiv in podjeten. Pri vsem iskanju razvedrila pa je izpostavljen nevarnosti, da gleda na nedeljski počitek zgolj z materialne strani in pozablja na njegov duhovni, moralni pomen. Veliko je danes kristjanov, ki izrabijo nedeljo zgolj za oddih in razvedrilo, božjo službo pa brezbrizno opuščajo in jim tako nedelja ni več dan Gospodov, ampak zgolj dan človekov. Nedelja se po mnogih kristjanih nič več ne posvečuje, ampak se izživlja zgolj v posvetnem smislu.

Pri tem pa se še to dogaja, da nedeljski počitek, nedeljsko veselje in razvedrilo često niso brez greha. Ljudje gredo v svojih težnjah po oddihu in zabavi preko dovoljenih mej in tako postane nedelja, dan Gospodov, v katerem naj bi se kristjani telesno, duševno in duhovno poživili, dan greha in težke zadolžitve pred Bogom, ki hoče, da ta dan preživimo v

njegovo slavo in v svoje zveličanje.

Sveti Tomaž Akvinski uči, da so grešna dejanja v hujšem nasprotju s posvečevanjem nedelje, kot kakšno pošteno delo, četudi hlapčevsko. Obojega se je treba varovati, pravi sv. Bonaventura, a duhovniki naj ne nehajo učiti, da je greh najnevrednejše hlapčevsko delo, po sami Gospodovi besedi, ko pravi: „Vsakdo, ki dela greh, je hlapec greha“ (Jan 8, 34).

Naj nam bo, torej, nedelja dan resničnega krščanskega veselja v Bogu in v Kristusu, zajetega v božji službi, v božji besedi in v najsvetejšem zakramentu, svetega veselja, ki naj odseva iz našega obraza in iz naših oči, ki naj gre z nami na naše zabave in izlete, ki naj nas resnično duhovno in telesno poživi, da se potem z obnovljenim pogumom in veseljem upanjem začne nov delavni teden.

Alojzij Košmerlj

VISOKA ŠOLA GORA

So različna pota k istemu visokemu cilju. Vsakdo naj se odloči po lastnem preričanju, potem ko skrbno pretehta svoje zmoglosti, sposobnosti in sile. Toda naj se odloči tako ali tako, zmeraj bo storil prav, če bo šel skozi temeljito šolo kakega temeljitega vodnika, preden se osamosvoji... Prav tako nikoli ne pozabimo, da so nad velikimi cilji, ki nam jih kažejo gore, še drugi, veliko višji, ki nam jis postavlja življenje.

Spreobrnjenje občestva

Pod naslovom „Spreobrnjenje občestva“ je apostolski administrator v Bilbao msgr. Cirarda objavil pastirsko pismo, ki govori o družbenih razsežnostih greha. Pismo s skrajno kritično lučjo osvetljuje politično in družbeno življenje na španskem.

Potem, ko nakaže temo pridig v postnem času, ki naj bi obravnavale vrnitev k Bogu po kesanju in povrnitev k bratom po pristni bratovski ljubezni, msgr. Cirarda pravi, da se pogostoma pozablja, da ima greh usodne posledice za vso družbo, zato so mnogi grehi socialni grehi.

Apostolski administrator deli socialne grehe na pet skupin: grehi medsebojnih osebnih odnosov, grehi družinskega življenja, grehi nezadostnega pouka, grehi gospodarskega in grehi političnega življenja. Med grehe gospodarskega in družbenega življenja monsignor šteje krivično porazdelitev bogastva, kapitalistični sistem v podjetjih, zabranjevanje svobodnega združevanja in stavk.

V naših šolah, posebno v srednjih in visokih šolah obstoja boleče, nekrščansko razlikovanje stanov po krivdi skupin, ki branijo svoje privilegije in po pomanjkljivi zakonodaji, ki bi morala zagotoviti popolno enakost stanov.

Indijanci še danes žive v Čilu

Slovenski duhovnik med Aravkanci

Slovenskega človeka srečuješ povsod, po vseh kontinentih, po vseh deželah, po vseh večjih mestih. Včasih celo v izgubljenih manjših naseljih, kjer bi morda najmanj pričakoval. Tak je tudi primer slovenskega duhovnika Franceta Okorna, ki že vrsto let deluje v južnem Čilu.

Selva Oscura je majhna vasica v provinci Malleco, oddaljena kakih 650 km od glavnega čilskega mesta Santiaga. Vasica čepi na pobočju nad potokom. Hišice so borne, lesene, na zunaj zanikrne. Na vrhu pobočja je stara lesena cerkev, zraven nje novejša župnišče. Naselje je obdano z njivami in travniki, obzorje pa zapira na eno stran venec vulkanov, mogočnih in zasneženih. Posebno lep je 3.000 metrov visoki Llaima. Vasica sama dela vtis ubožnosti in zapuščenosti, zelo lepa pa je za slovensko oko vsa pokrajina.

Pokrajina je res slikovita in valovita. Travniki z neverjetno pisanim cvetjem, ki opajajo oko, se vrstijo s slabo obdelanimi njivami in gozdovi. Poleg hrasta, topola, javorja, breze in bora srečuješ nepoznane vrste drevja. Poleg drugih znanih poljskih rož najdeš cele ploskve oranžnega amancaya. Ob potokih se bohoté lapuh, praprot in celi grmi fuk-sij. Nedaleč stran sta dva veličastna slapova: Princesa pada preko čudno izrezanih skal. Indijanec pa je ves obdan od bohotnega zelenja.

Selva Oscura je bila do l. 1962 podružnica cerkve v Cura Cautínu, ki ima 10 tisoč prebivalcev. To faro vodi že nad 20 let naš rojak msgr. Janez Mohar. On je najprej povabil g. Jožefa Kunčiča, ki je sedaj župnik pri Svetem križu pri Trstu. Malo kasneje je prišel tja tudi g. Andrej Pogačar, znani glasbenik, ki tudi še zmeraj deluje tam. G. France Okoren je takoj po novi maši ob koncu l. 1953 odšel v Cura Cautín, kjer je ostal 9 let in od tam hodil v 40 km oddaljeno podružnico Selvo Oscuro.

Nova fara v Selvi Oscuri je bila ustanovljena 1. aprila 1962. Posvečena je sv. Frančišku Asiškemu. Vas sama ima 600 prebivalcev. Veliko ljudi je pa raztresenih po kmetijah. Polovica vernikov je Čilencev, druga polovica so pa Indijanci araukanskega plemena. Teh je okrog 2500.

Poleg vaške cerkvice oskrbuje še 7 kapelic, ki jih je zgradil v teh letih z velikimi žrtvami. Težava je glede denarja in glede delavcev. Pravih mojstrov ni dobiti. Zato mora on sam voditi in nadzirati vse delo. Postavil je tudi šolo, na oddaljenem kraju pošto in na treh krajih ambulante. Ambulanto ob vaški cerkvi vodi v glavnem sam. Tega posla se je naučil že prej, zmeraj se pa še spopolnjuje. Že pri domobrancah je bil za bolničarja na ljubljanskem gradu, pozneje pa tudi v semenišču. Zdravila dobiva o. severnoameriške Caritas. Na leto pride nad 3 tisoč pacientov. Za

težje primere povabi zdravnika iz Cura Cautín, pomaga mu pa veliko tudi bolničar Bernardo, ki ga je poslal najprej v semenišče, nato pa še na bolničarski tečaj. On deluje tudi kot katehist.

Poleg kapelic je dogradil tudi lepo farno dvorano in stanovanje za redovnice, ki se posvečajo misijonu, zlasti med Indijanci. Pred 2 letoma je dobil skupino 3 redovnic, ki mu zelo goreče in uspešno pomagajo v dušnem pastirstvu. V vasi sami hodi redno k maši in zakramentom 20 odstotkov vernikov, na polju pa seveda manj. Čudil sem se, kako lepo molijo in pojejo pri službi božji in koliko jih hodi k maši tudi ob delavnikih. Številna je tudi udeležba pri vsakodnevni popoldanski pobožnosti. Organiziral je biblične krožke. Na vsaka dva tedna se zbirajo številni verniki k branju svetega pisma, o katerem se potem razgovarjajo. To se vrši že več let zaporedoma. Za katehezo veliko uporablja barvne diapozitive verske vsebine. Veliko vernikov je poslal na „tečaj krščanstva“, ki neverjetno veliko dobrega naredi v Čilu.

Indijanci njegove fare se ukvarjajo s poljedelstvom in živinorejo. Izdelujejo tudi volnene odeje, preproge in torbe. Nekateri se vsaj mimogrede posvečajo tudi lončarstvu. Opaziš pa pri njih takoj veliko zaostalost, brezbriznost, topost in občutno nagnjenje k pijančevanju. Tisti izmed Indijancev, ki se bolj usposobi, pretrga vsak stik s plemenom.

Čudim se, kako more vzdržati človek v teh razmerah toliko časa sam. Vidim, da mu je v veliko oporo sosed don Pedro, na katerega se lahko povsem zanese. Vidim, da se je dobro vživel v ta svet in v te ljudi, da ga delo in skrb skoraj stalno zaposlujeta. Včasih gre za oddih za nekaj dni v gore. V kamioneti zadaj si uredi ležišče in v hribih ob kakem potoku preživi nekaj mirnih dni.

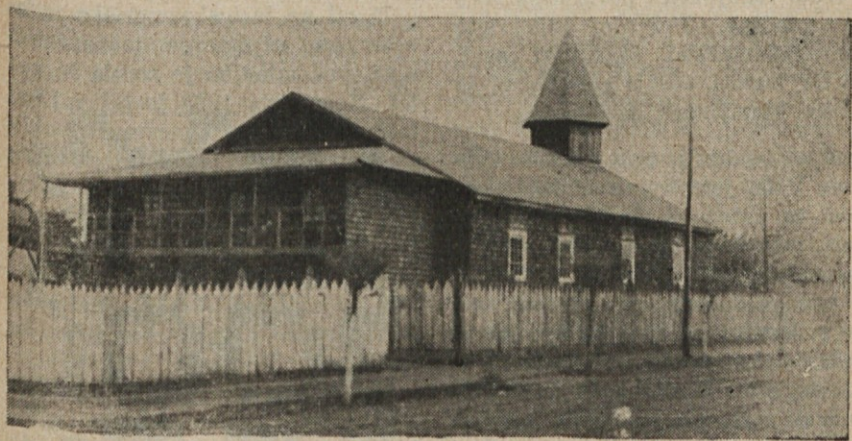
Kljub vsemu pa slutim, da pridejo trenutki, ko začuti samoto in potrebo po sebi primerni družbi in po vsem slovenskem. Kljub oddaljenosti in zaposlenosti spremlja z zanimanjem slovensko problematiko. Preseneča me, da ohranja čisto slovenščino in ne meša nobene tuje besede v razgovor. Ob slovenski pesmi je ves ganjen.

Zvečer in ob slabem vremenu se zamoti s knjigami. Na knjižni polci vidim knjige v slovenščini in kasteljanščini, nemščini in ita-

lijansščini. Teologija poleg medicine, slovstvo poleg zgodovine. Na traku ima posneto ne le domačo pesem, ampak tudi mnoge verske glasbene umetnine: Bachov Pasijon po Mateju, Verdijev in Mozartov Requiem, Haydnove maše, ipd. Vse to vsaj v neki meri nadomešča domačnost in kulturo v izgubljeni vasi onstran Andov.

Prav prijetno je preživeti nekaj dni pri njem. Lepota narave, tišina in mir dobro deneta človeku, ki živi sredi mestnega nemira in trušča. Vendar se človek tudi rad vrača spet nazaj v mesto. Ko odhajam, se mi stori inako, ko zapuščam rojaka in prijatelja samega sredi tako različnega sveta in ljudi. Obenem me pa prešinja ponos in veselje, ko vidim, kako se naši duhovniki trudijo za božje kraljestvo tudi na oddaljenih, drugačnih in težkih postojankah.

J. Š.

Župna cerkev v Selva Oscura (Chile), kjer župnikuje g. France Okoren

Nova ustanova za mladino

V marcu letos je v Bogoti začela delovati nova latinskoameriška ustanova za dušnopastirstvo med mladino.

Ta ustanova ima namen uspešno in močno podpirati vzgojo, duhovno vodstvo in dušnopastirsko oskrbovanje latinskoameriške mladine. Nastala je iz nemira, ki ga je v srcih vzgojiteljev povzročala skrb za mladino. Pri njej sodelujejo Latinskoameriški škofovski svet, očetje jezuiti, očetje salezijanci in sestre Marijinega darovanja.

Njen voditelj, pater Jesús Andrés Vela, jezuit, pravi, da je namen te ustanove zlasti premišljevat, preučevati in preiskovati vsa vprašanja o pastoraciji mladine, o vzgoji duhovnikov, redovnikov in redovnic, pa tudi laikov, ki bi hoteli delati na tem področju. Poleg tega bo ta ustanova tudi skrbela za vzgojo in primerno izobrazbo mladinskih voditeljev.

Ta ustanova odpira svoja vrata vsej Latinski Ameriki. Prvi tečaj se je začel prve dni marca in bo končal novembra. Trajal bo torej devet mesecev. Sprejel je 60 gojencev.

Ustanova bo najprej poskrbela za vzgojo duhovnikov, redovnikov, redovnic in laikov, ki so že doslej delali in bodo takoj po tečaju nadaljevali svoje delo pri mladinskih gibanjih. Večar vzgojitelji od gojencev zahtevajo, da imajo že pred sprejemom v tečaj nekaj skušenj pri delu za mladino.

V prihodnjem letu pa se bo ta ustanova po izjavi patra Vela zanimala za mladinske voditelje. Pod mladinskimi voditelji razumemo mlade fante iz različnih mladinskih skupin, ki se bodo v ustanovi učili vodstva, po tečaju pa se spet vrnejo k svojim mladinski skupinam, ustanavljali nove, utrjevali in širili že obstoječe in skrbeli za duše svojih tovarišev.

Misel na latinskoameriško ustanovo za izboljšanje dušnopastirstva med mladino je zorela že več let. Novembra 1966 je bil v Limi latinskoameriški kongres za poklice. Pobudo zanj je dal Odsek latinskoameriških škofov za poklice. Prav tedaj je ta odsek začel prirejati kratke tečaje za dušnopastirstvo mladine. Ti tečaji, ki so bili v različnih krajih Latinske Amerike, so povsod zbudili veliko zanimanje. Vodil jih je p. Vela.

Kmalu pa se je pokazalo, da kratki tečaji še ne morejo pridobiti in vzgojiti udeležencev, da

bi postali apostoli v reševanju duš mladih ljudi. Zato je Odsek latinskoameriških škofov za poklice začel misliti na ustanovo, ki bi prirejala daljše tečaje za vse, ki bi želeli postati apostoli in voditelji mladine.

Maja 1968 so imeli jezuitski provinciali svoj sestanek v Rio de Janeiro in priporočili misel na tako ustanovo. Na zborovanju latinskoameriških salezijanskih provincijalov od 5. do 12. maja 1968 v Caracasu je misel na to važno ustanovo znova vzplamtela. Po teh pobudah se je Svet latinskoameriških škofov posvetoval o življenjski zmožnosti, dušnopastirske organizacije za mladino, ki naj bi se ustanovila.

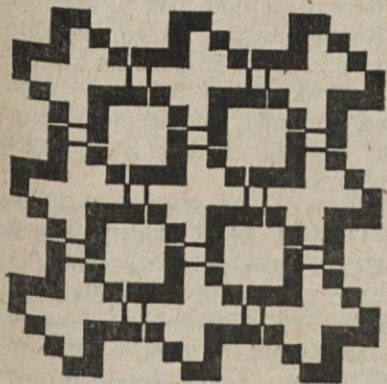
Svet latinskoameriških škofovskih konferenc je na svojem sestanku od 24. do 30. novembra 1969 preučeval te predloge in nanje ugodno odgovoril. Zato je predsedstvo odločilo, naj se predlog izvrši za ravnatelja te nove ustanove pa imenovalo patra Vela, jezuita.

G. M.

Pravoslavni lahko dele katoličanom zakramente

Sv. Sinod ruske pravoslavne Cerkve je dovolil svojim duhovnikom, da smejo podeliti sv. zakramente starovercem in katoličanom, če jih zanje prosijo. Proti tej odločbi je ostro protestiral atenski nadškof Hieronim. Ruska pravoslavna Cerkve pa pojasnjuje, da je sv. Sinod samo preprosto izjavil, da ni prepovedano pravoslavnim podeliti sv. zakramentov starovercem in katoličanom, če prosijo zanje. S tem je sv. Sinod dal odgovor duhovnikom, ki so spraševali, kako ravnati, če jih staroverci ali katoličani prosijo za zakramente v slučaju, če ne morejo doseči lastnega duhovnika.

Kar pa se še posebej tiče katoličanov, je ta odločba blagohoten poklon dekretu II. vatikanskega cerkvenega zbora o ekumenizmu, kjer se dovoljuje, da se katoličani obrnejo za prejem zakramentov na pravoslavnega duhovnika v slučaju, da jim je fizično ali moralno nemogoče priti do katoliškega duhovnika.

Mistične izrednosti Terezije Neumann

O Tereziji Neumann je bilo pred zadnjo svetovno vojno veliko slišati: o njenih vizijah Jezusovega trpljenja, o ranah na rokah in nogah (stigme), ki jih je ob tem prejela, da živi brez hrane, le ob hostiji, ki jo prejme v obhajilu. V Konnersreuth so prihajale k njej množice ljudi, radovednežev, pa tudi v duhu iskrene spokornosti. V zmedi svetovne vojne so ti glasovi v svetovnem tisku utihnili. Sem pa tja je bilo slišati o kaki negotovi napovedi glede izida vojne, ki so jo nepravilčno njej pripisovali. Tudi po vojni se ni toliko govorilo o njej, dokler ni pred nekaj leti umrla in se je tisk sem pa tja spet spominjal izrednih mističnih pojavov, ki so se na njej javljali.

Kdo je bila Terezija Neumann? Kateri so bili ti izredni pojavi? Kaj o tem soditi?

Njeno življenje

Rodila se je 8. aprila 1898 (na veliki petek ponoči in je vpisano rojstvo v knjigah pod 9. aprilom) v Konnersreuthu, na gornjem Bavarskem. Bila je pobožen in pridni otrok, dobro in strogo vzgojena. Odrasla je pozneje o starših govorila vedno z globokim spoštovanjem.

Bila je v družini najstarejša od 11 otrok, ki je od njih eden že pri treh letih umrl. Že zgodaj je okusila resnost in stisko življenja. Ko še niti ni končala ljudske šole, je že pri trinajstih letih začela hoditi v dnino. Komaj je ime-

la štirinajst let, pa je že morala iti za deklo k bogatemu kmetu v soseščini, ki je imel tudi gostilno, da je s skromno plačo pomagala številni domači družini. Bila je zdravo, močno dekle, sposobna za vsako kmečko delo. Ko je prišla prva svetovna vojna, in je manjkalo moških, je morala na tej kmetiji prevzeti mesto glavnega hlapca in je opravljala najtežja domača dela.

Njen oče je bil krojač, ki je imel tudi malo kmetijo. Prav to je zaradi očetove zaposlenosti v krojaštvu morala oskrbovati predvsem mati z otroki.

Že tedaj je Terezija kazala izreden smisel za lepoto narave, ki jo je spominjala na dobrega Boga, in posebno ljubezen do cvetic. Gojila je tiho željo, da bi postala misijonska sestra, kakor hitro bi doma ne bila več tako potrebna.

Pomladi 1918 se je težko poškodovala, ko je pomagala pri gašenju požara v soseščini. Več ur je na najtežjem položaju podajala in dvigala v višino vedro za vedrom z vodo. Ob vsej zdravniški oskrbi je dolgo bolehalo in hiralo. Ni videla, bila je skoro gluha, in delno hroma, ni čutila, ni mogla jesti in še druge različne težave so jo morile.

Pod duhovnim vodstvom domačega župnika Jožefa Naber je v tem trpljenju res duhovno zorela. Sprejela je vse kot božjo voljo in bila v tem mučnem položaju zadovoljna in srečna. Kasneje se je spominjala tega časa kot najlep-

ših dni svojega življenja. Ko je vse sprejemala kot iz božjih rok, je čutila, da jo vse veliko trpljenje združuje s trpečim Kristusom.

Poleg Matere božje je že takrat posebno častila sv. Malo Terezijo in je v bolezni računala zlasti na njeno priprošnjo. Ko je bila Mala Terezija 29. aprila 1923 proglašena za blaženo, je Terezija Neumann v bolezni dosegla prvo presenetljivo ozdravljenje: po slepoti štirih let je nenadoma spregledala. Dve leti pozneje, na dan proglastitve Male Terezije za svetnico (17. maja 1925), jo je nepričakovano zapustila tudi hromost. Po več kot šestih letih je spet mogla vstati in hoditi.

Po teh izrednih ozdravljenjih so se pojavile na njenih rokah in nogah rane (stigme), podobno kot jih je prejel Kristus v svoji smrti. Obenem je imela ob petkih vizije o Kristusovem trpljenju in ob tem poleg krvavenja ran tudi krvavenje na glavi kot pod trnjevo krono in na ramenih in krvavo solzenje. Od tega časa tudi ni več uživala hrane. Konnersreuth je ob tem zaslovel in začeli so prihajati tisoči obiskovalcev od blizu in daleč.

Po tem svojem ozdravljenju se je Terezija z veliko ljubeznijo posvečala bolnikom. Do l. 1947 v kraju ni bilo stalnega zdravnika ali zdravniške sestre. Zato je ves ta čas ona obiskovala bolnike in zanje skrbela. Pokazala je izredno razumevanje bolnikov, ker je

sama dolga leta tako hudo bolehal. Obenem pa je bila tudi izredno spretna v njih oskrbovanju. Zato so tudi mnogi prihajali na njen dom, da jim je obvezovala in prevezovala rane in jih oskrbovala z zdravili.

S posebno ljubeznijo je skozi krasila domačo farno cerkev. Za to je porabila zelo veliko časa in temu posvetila veliko truda. Na predvečer velikih praznikov do polnoči delo še ni bilo končano. Imela je doma lep cvetlični vrt, od koder so vsak dan najlepše rože prihajale v farno cerkev.

V življenju je pokazala veliko podjetnost in odločnost, bodisi doma bodisi v javnih zadevah. Vedno je imela kaj novega v načrtu, v službi za druge in za cerkev.

L. 1960, torej malo pred smrtjo, je na domačem vrtu zgradila rastlinjak, da ne bo rož za cerkev treba drago kupovati, je dejala, ko jih more sama doma vzgojiti.

Župnik Naber se je 85 let star odpovedal župniji in je moral zapustiti župnišče. Terezija je po svoji zamisli dala prezidati doma in pripraviti tedaj sobo za župnika, ki mu je gospodinjala njena sestra Marija. Vsi so pomagali, največ pa je vse delo vodila Terezija. Z veseljem je pomagala tudi njena sestra Otilija, ki je bila gospodinja pri semeniškem profesorju v Eichstättu dr. Francu Wutz. Pa je malo pred preselitvijo župnika l. 1959 umrla.

Domače farno pokopališče so imeli v Konnersreuthu starc in do-

stalo. Terezija je pritiskala, da se obnovi in postavi okoli nov zid. Vsa fara je pomagala in Terezija sama je bila z domačo konjsko vprego vedno na potu. Zelo je bila ponosna na lepo obnovljeno pokopališče in na lepi križ sredi, ki ga je njej v veselje daroval tuji kamnosek, ki je hotel biti tudi tu pokopan. Ob križu je na eni strani grob starega župnika Naberja, na drugi strani pa grob Terezije in njenih dveh neporočenih sestra Otilije in Marije, kot je bilo vse že ob prenovi pokopališča določeno.

Važna zadeva je bila Tereziji skrb za duhovniške in redovniške poklice. Ko se njej ni izpolnila želja, da bi postala misijonska sestra, je z isto gorečnostjo drugim želela k temu pomagati. Veliko se jih je na njen nasvet odločilo za duhovniški ali redovniški poklic.

Od javne dejavnosti Terezije je bilo njeno zadnje delo še priprava za ustanovitev kontemplativnega samostana v Konnersreuthu. Škof iz Regensburga, kamor spada Konnersreuth, ji je namreč v osebнем pismu izrazil željo, da bi imel v škofiji kontemplativni samostan, kjer bi se dnevno molilo za potrebe škofije. Terezija se je z vsem srcem zavzela in po svojih zvezah vse pripravila za uresničenje tega načrta. Še zadnje tedne pred smrtjo je obiskovala dobrotnike za potrebno podporo. Pri tem ji je še tudi pomagal župnik Naber, ki mu je bilo že 92 let. V tem času se je srečala z razni-

mi odličnimi osebnostmi in visokimi cerkvenimi dostojanstveniki. Med njimi je bil tudi kardinal Avguštin Bea, ki ji je omenil svoje skrbi in jih priporočil v molitev. S to skrbjo za bodoči samostan je imela veliko veselja. Ma' o pred smrtjo je izrazila, da bi rada bila še pri gradnji samostana.

Umrla je 18. septembra 1962 doma v Konnersreuthu, ko jo je bil nekaj dni prej zadel srčni infarkt. Tam je bila tudi pokopana 22. septembra ob udeležbi kar 6000 ljudi.

Po naravi je bila odločnega, kolektivnega značaja. Do nadležnih obiskovalcev je bila včasih tudi nekoliko trda, kar so ji prizadeti nekateri zamerili. Ta poteza je bila morda posledica trdega kmečkarskega okolja, ki je v njem delala v svoji mladostni službi.

Med temi podatki o življenju Terezije Neumann smo omenili dve osebi, ki je njun vpliv nanjo bil velikega pomena.

Prvi je bil domači župnik Jožef Naber. Ta je prišel v Konnersreuth l. 1909 in je tam ostal 54 let ter tako bil od njene otroške dobe edini župnik v življenju Terezije. Bil je zadnja leta v pokopju pri Neumannovih in je umrl 23. februarja 1967 star 96 let. Terezijina sestra Marija je bila dolga leta njegova gospodinja, a je umrla nekaj pred njim.

Drugi je bil profesor za sv. pismo v semenišču v Eichstättu, dr. Franc Wutz. Ko je spoznal Te-

rezijo, se je zelo zavzel za družino in je postal njihov družinski prijatelj in svetovalec. Ko mu je umrla sestra, ki mu je gospodinjila, je vzel na njeno mesto v Eichstätt Terezijino sestro Otilijo; k njemu sta prišla tudi njena dva mlajša brata, da sta študirala v Eichstättu. Profesor je umrl že l. 1938, Otilija pa je še ostala v njegovi hiši in se veliko povesčala dobrotelnosti, zlasti med zadnjo vojno, dokler ni umrla l. 1959. Profesor Wutz se je posebno zanimal za hebrejske besede, ki jih je Terezija v videnjih Jezusovega trpljenja izgovarjala, kot jih je v vizijah slišala. Terezija je bila tako za življenja profesorja kot pozneje po njegovi smrti večkrat za dalj časa na obisku pri Otiliji v Eichstättu in ji je bila ta hiša kot drugi dom.

Izredni mistični pojavi

L. 1925 je bila Terezija po šestih letih trpljenja ozdravljena od glavnih nadlog svoje bolezn. Ne pričakovano in nenadno ozdravljenje je pripisovala priprošnji sv. Male Terezije, ki se ji je posebej priporočala.

Naslednje leto 1926 v postu pa so se je lotile nove velike bolečine, ki jih je povzročal hud glavobol in tvori v ušesih. V nespečnih nočeh je rada premišljevala, kot se je bila v trpljenju navadila, Kristusovo trpljenje. A zaradi hudih bolečin končno ni mogla več ne misliti ne moliti.

Tedaj pa so se ji nepričakovano kar sami od sebe začeli v videnjih pred njo vrstiti različni prizori iz Jezusovega trpljenja. Ob tem je čutila posebno trpljenje ob pogledu na trpečega Zveličarja, kot da je deležna njegovih bolečin. Po takem zamaknjenju je nek petek v tem postu, potem ko je prišla k sebi, opazila kri iz rane, ki se ji je pojavila na prsih. To krvavenje se je ponovilo naslednji petek. Veliki petek, ko je doživljala v videnjih vse trpljenje in smrt Jezusovo, so se ji pojavile sledi ran tudi na rokah in nogah.

S sestro, ki je z njo spala v isti sobi, sta najprej skušali vse prikriti. Vsi so potem mislili, da je to nova bolezen. Pod vodstvom zdravnika so rane skušali zdraviti, pa je vse bolj škodilo, kot pomagalo. Zato so rane potem pustili pri miru. Pokrivala jih je z levkoplastom, da si jih pri delu ni poškodovala. Na nogah so bile nekoliko večje in so ji pri hoji povzročale bolečine.

Ko se je vse razvedelo, se je prej tako miren kraj Konnersreuth razgibal; tisk je novico kmalu razširil in je šla preko sveta. Ime Konnersreuth in Terezija Neumann je kmalu postalo svetovnoznano.

Rane se ji v 36 letih do njene smrti niso nikdar vnele; pri trpljenju, ki se je redno ponavljalo na petke v postu in na praznik presv. Srca Jezusovega, so se odprle in krvavele, pa se potem spet pokrile s tanko bleščečo kožico.

Poleg omenjenih vizij ob petkih so se ji podobne ponavljale često ob drugih priložnostih. Ne da bi pričakovala je, kot pripovedujejo očitvidci, nenadoma sredi razgovora ali sredi dela postala duševno odsotna. V času videnj ni čutila, kaj se dogaja okrog nje. Tudi če so jo poklicali ali stresli ali ji pomigali pred široko odprtimi očmi, ni bilo nobenega odziva. So se pa na njej odražali odzivi vtisov iz sveta, ki ga je gledala: mraz, vročina, ugodni in neugodni vonji, veselje, žalost, začudenje, radovednost, presenečenje, strah... V takih videnjih je gledala vse Kristusovo življenje, kot ga podaja sv. pismo, a z raznimi podrobnostmi, ki jih sv. pismo ne omenja. Ko je po zamaknjenju prišla k sebi, se je spominjala in pripovedovala o tem, kar je videla in slišala.

V videnjih Kristusovega trpljenja je krvavela tudi na drugih mestih, na glavi, pri kronanju s trnjem, na ramenih, na križevem potu.

Posebno pozornost je na Tereziji vzbudilo to, da je odslej živela brez hrane. Med boleznijo je mogla uživati samo tekočo hrano. Ko so se začele omenjene vizije in so se pojavile rane, Terezija ni več uživala niti tekoče hrane. Edino, kar je uživala, je bila hostija v sv. obhajilu, kot govore poročila.

Dr. Franc Gnidovec

(Bo še)

za mladino

Mi smo hranili v stebi neskaljen svobode in pravice zlati sen ...

Dvanajst tisoč domobrancev, mož in fantov je bilo postreljenih brez sodbe. Morali so umreti, ker so se borili za pravo svobodo, ker je bil ideal pravice v njih premočan, da bi ga mogli v njih zatreči.

Pod južnim nebom je jesen. Odpadajoče listje nam nehote priključuje predstavo umiranja. Po burni cvetoči pomladi, žgočem poletju zorenja in sadu prihaja jesen. Takrat, ko človek omahne pod težo let in življenja, izhiračnosti, boleznimi, starosti.

Oni pa so umirali v pozni pomladi, v času cvetja, v vsej razkošni rasti. Umirali so mladi, zdravi, polni prekipevajočega življenja in upov, načrtov, hrepenenja, ljubezni. Padali so kakor pokošeni cvetovi v zgodnjem jutru; umirali so s strelom v tilnik.

Natrpani v veliki sobi niso mogli ležati; sloneli so ob zidu, čepeli, klečali.

Edén izmed tisočih. Mladosti, ki mu je žarela na obrazu in v očeh, niti prevara, razočaranje in trpljenje niso mogli izbrisati. Duh po neumitih, potnih, pretepenih telesih ga je dušil. Slutil je, da je današnja noč zadnja. Ni mogel spati. Med blodnimi sanjami in prebujanjem je

pričakoval jutra. Onemogel, lačen in raztepen, žejen, je bolj kakor telesno trpljenje občutil duševno. Razočaranje, tisto strašno razočaranje in prevara. Občutek, da je bila vsa borba in vse trpljenje brez pomena, da so mu najsvetejše poteptali v blato, da bodo svobodo obli-
li s krvjo in zakopali.

Občutil je strašno željo, da bi še enkrat videl očeta in mater, brate, sestro. Če bi mu mama z ljubečo roko pobožala čelo, bi laže trpel in umrl. Bolj kakor kozarca vode si je zaželel slišati mamin glas. „Mama,“ je zašepetal. Kakor v prividu se mu je prikazala.

„Mama,“ jo je glasno poklical in se zavedal, da kliče privid, ki je izginil.

Tovariš ob njem je zastokal v polsnu. Dvignil se je na kolena. Premagoval ga je spanec. Spomnil se je dekleta. Pri njej, nasmejani deklici z rosnimi očmi so se ustavile želje, hrepenenje, lepota, sanje, ljubezen, njegova zrela mladost. Zdelo se mu je, da je začutil njen poljub na ustnicah. Potem je vse utonilo v temo, ki ga je obdajala.

Tudi tovarišev ob sebi ni čutil več. Ostal je sam z grozo in dihom smrti. Z nerazumljivo gotovostjo je vedel, da bo z zoro prišla smrt. Trepetal je. V naprsnem žepu srajce je otipal majhen križec. Vzel ga je v roke.

„Moj Bog, kako strašno blizu sem ti. Še nekaj ur in stopil bom predte, ki boš moj sodnik. Imej usmiljenje z mano grešnikom. Sem človek z vsemi človeškimi napakami, ti ki si me ustvaril, me poznaš. V svoji slabosti sem dvomil v tvojo ljubezen in pravico. Ljubim življenje z vso močjo, vendar ti ga izročam. Pridi in vzemi si ga.“ Sedaj je popolnoma miren, kakor da je že vse hudo za njim.

V pomladno jutro so odjeknili streli. Na žrtveniku pravice in svobode so padala mlada življenja..

Si se že kdaj poskušala vživeti, deklica, kaj čuti nekdo takrat, ko z gotovostjo ve, da bo umrl? Si že kdaj, dragi fant, zaprl oči, sklenil roke na hrbtu in skušal ujeti zadnji trenutek življenja njih, ki so umirali, da mi živimo? Kaj so čutili v tistem trenutku na robu življenja? Bili so mladi, kakor ti in jaz. Ljubili so življenje, kakor ga ljubiva midva. Hrepeneli so po sreči, ljubezni...

Veš, da so umirali pogumno s pesmijo na ustih? Zakaj? Verovali so v pravičnost svoje borbe in v smisel svoje smrti. Oni so za svoje ideale umrli, mi moramo zanje in po njih živeti.

Moja zgodba

(Nadaljevanje)

Doma se mi zdijo vsi precej spremenjeni.

Samo mama ne! Po atovi smrti je zmeraj enako umirjena. Pospravlja, dela na vrtu, pere, bere in zvečer... rožni venec. Lase ima skrbno počesane, a skromno povezane.

Ampak drugi!

Zastavo nosi Marko. Doslej ga še nisem slišala, da bi rekel kako neprimerno besedo, kakor je imel prej to navado. Še več. Janež se nad njim pritožuje: „Še ust mi ne puusti odpreti!“ Neprestano ga opozarja. Tudi ne kadi več. V času, ko sem bila zdoma, je dobil močan fantovski pridih. Tako, da sem se jaz začudila, čeprav sem tri leta starejša od njega. Nekako zviška mi pravi „Punčka“, kar nekam očetovsko, kot da ima česet hčera zrelih za poroko. Opustil je tudi razvado, da bi zvečer na ves glas poslušal po radiu tango ali ye-ye. Takoj po večerji vstane od mize, stopi k mami, jo poljubi in reče: „Lahko noč, mati!...“ Lahko noč, mati! Si predstavljate? Kako naj to razumem?

Odkar se spominjam, nismo pri nas nikdar rekli: „Lahko noč, mati.“

Mama je bila vedno mama in samo mama.

Še to: čudno se mi zdi, zakaj si je Marko nabral neskončno vrsto kravat, tako, da se je vrstica, na kateri visijo na vratih v omari, povečila skoraj v polkrog.

Zato sem vprašala Minko, ki ima vedno pripravljen odgovor na vsako vprašanje:

„Se ti ne zdi, da je Marko morda zaljubljen?...“

Šestnajst let stara sestra mi je rekla:

„Zdi se mi, da bi to že vsak novorojenček opazil!“

Več nisem mogla zvedeti od nje. Naslednja sprememba: Olgica!

Kako je postala prikupna z resnobnim vedenjem, mirnimi gibi in lepimi očmi. Prej tako živa, nemirna, hodi sedaj kot bi jo od vrha do tal prekrivala rahla tenčica in ji ublažila vsako krettnjo, govorjenje, hojo... Navdušeno nam pripoveduje o svojih veselih in žalostnih doživetjih kot socialna asistentka. Vsak primer zna olepšati. V svojem optimizmu živi idealno vzvišena nad težavami, ki jih sreča pri prizadevtih. Ne vem, kako bi rekla... Živi v oblakih. Dá. To je, živi v oblakih. Morda je pa tudi Olga zaljubljena... Ali pa gleda na svoj poklic zgolj nadnaravno, kar mistično. Ne vem, ali je zamaknjena ali premaknjena...

Minko? Ah, pri njej je vse čudovito naravno, vse v skladu z njeno starostjo. Poslovala sem se od otroka in se ob povratku znašla že kar

skoraj z ženo ali vsaj z docela razvitim dekletom... Minka!, ta srečna stvarca, je idealno fina. V vsej zunanosti. Dela majhne gibe, dostojanstveno in mirno, če je treba, je vsak migljaj strogo preračunan in pomenljiv. Govori zelo malo, a še zaprte ustnice so tako zgovorne in tiste njene velike sive oči so neusmičeno predorne. Saj mi je težko reči: ampak te njene globoke oči me vsakokrat vržejo s tečajev! Občutek imam, da jim nobena stvar na svetu ne more uiti z obzorja... In jaz res nočem, da bi te oči odkrile mojo srčno žalost in osamljenost. To hočem ohraniti samo zase, v skritem kotičku srca, kamor nima nihče dostopa. Sem se bom zatekala, tu bom samo sama s seboj. In z Marijanom.

Tu bom mislila nanj in z njim govorila... Čeprav si z zamrznjenim srcem dopovedujem, da mi življenje ne more prinesiti nobenega veselega prazncačenja več..., da je moje srce za zmeraj obmolknilo..., da bo moja pot dolga..., dolga..., dolga in dolgočasna, kakor v neskončnost potegnjena črna nit... — Pa Minka ni sodnik. Njene sive oči so dobre in tople. Prav zato ne bi rada skalila tega globokega in mirnega pogleda s svojo trenutno žalostjo.

Končno Janez.

Najmlajši je v družini. Ata je komaj poznal. Zato je bil družinski miljenček. Vsi smo ga crkljali...

Ko sem šla v službo je bil še debelolični fantek, vesel, brezskrben in otročje prikupen.. Sedaj pa sem naletela na čudno nervoznega, nemirnega in občutljivega fantiča, s predolgimi, nerodnimi rokami. Glas ima zoprni, cvili kot vrata v naši stari kuhinji; obenem je pa kar domišljavo ponosen na prvi puh, ki mu je začel senčiti gornjo ustnico... Ne bi si ravno upala trditi, da ima ne vem kako čiste nohte in ušesa... Stoji pa nezaslišano dolgo časa pred ogledalom, si močno namazili lase, potem na lov za prečo ob levi strani glave, razčesava lase na levo in desno, dokler se ne pokaže „zlata sredina“ (med lasmi, se razume!).

Janez obožuje mamo čez vse; Olgó še za silo prenaša; Minko občuduje in spoštuje. Janez in Marko pa ne moreta biti skupaj in amen, imata neprestano mrzlo bojno razmerje!

Ob koncu sem se vprašala: Ali je treba, ali je normalno, da nas

življenje tako neusmiljeno spremi-
nja in brusi?

Ali je res, da nas noč najde dru-
gačne, kakor nas je pozdravilo ju-
tro? Ali se moramo res brez moči
predati slepi sili, ki nas ovija in
vleče za seboj, po valovih življe-
nja?... „Ista voda ne steče dvakrat
pod istim mostom,“ so rekli stari fi-
lozofi. Torej? Ali bom morala, kljub
vsemu, dati vsaj nekaj prav Sartru?
Ali sami ne moremo ničesar nare-
diti ali spremeniti?... Življenje nas
vari po svoje. Sami sebi smo tuji
in uganka za druge... S komolci
bijemo drug drugega, a s srci se
ne moremo in ne moremo najti. Pa
tudi če jaz nekoga razumem zjutraj,
kje je rečeno, da ga bom razumela
tudi zvečer, ko je lahko njegovo
razpoloženje upravičeno popolnoma
drugačno?...

Oh, če bi bil Marijan pri meni,
bi mi razkril vse te skrivnosti, za
katere se včasih še zmenila nisem.
Če je bilo hudo, sem se tolažila:
„Takšno je pač življenje.“ Skomiz-
gnila sem z rameni in mislila o čem
drugem.

Marijan mi je odprl oči, da sem
videla veliki, razburkani svet, ki
hiti, leti, in mi za njim, in nam
spet in spet uhaja iz rok...

Marijan mi je...

Marijan je kriv, da...

Navsezadnje... Ah, naj gre Ma-
rijan kamor hoče, naj naredi kar
hoče!

(Nocoj me je Marko vprašal:

„Pegica, kako je z zdravjem?

Boljše? Če bi te veselilo začeti spet
z delom, te takoj sprejmejo v zelo
ugodno službo.“

Z odgovorom nisem niti malo
čakala: „Da!“ sem rekla, „z vese-
ljem. Mislim, da me bo zaposlitev
notranje sprostila in umirila.“

Marko je nadaljeval:

„Torej poslušaj. Poglej: kolega
mojega gospodarja te pričakuje, da
se mu čimprej predstaviš v njego-
vem študiju; že nekaj časa išče taj-
nico, kateri bi mogel zaupati in ki
bi znala molčati...“

„... Boleča... Debela...“, je
vmes sikala morasta Minka, „Mar-
ko, si že kar mislim, kako se boš
postavil s kandidatino Pegico!“

Zdela se mi je kar predrzna.
Užaljeno sem ji zabrusila:

„Zdaj se še lahko ponašaš s svo-
jo vitkostjo in neumnostjo... Am-
pak malo počakaj, da prideš v mo-
ja leta...“

„Saj res, Pegica, koliko si prav-
zaprav stara?“ je zacvilil še Janez
s piskavim glasom, „dvainšestdeset
ali triinšestdeset let?... Za god ti
bom kupil spalno kapico in resne,
črne copatke, kot jih nosijo babice,
ki so že v letih...“

Odsekavo sem se obrnila v dru-
go stran:

„Oba sta neznosna. Pojdi z me-
noj, Marko, greva rajši v mojo so-
bo. Saj ne moreš govoriti o resnih
stvarih vpriči otrok.“

Prepričana, da sem ju razoroži-
la, sem z bratom vzravnano odšla
v sobo.

Mimi - razgovori o ljubezni

⊙ čem naj se razgovarjajo zaročenci?

Zelo zanimivo bi bilo, če bi se skrili s snemalno napravo za zavese v sobi, kjer kramljata zaročenca, ali če bi počepnil za vrtno klopico, kjer se on in ona v poznem popoldnevu menita, in posnel na trak vse, kar si povesta, sugerirata in komentirata.

Najbrž bi bila mikavna zbirka plošč z vsem tistim, kar si fantje in dekleta povedo v intimnosti. O čem se razgovarjajo zaročenci, kadar so sami in svobodni, brez drugih prič kot hladna pijača na restavrantski mizi ali rožni grmiček v parku?

Ljubezen se poraja v govorjenju

Kadar se začne zaročno razmerje, si imata fant in dekle veliko povedati. Primanjkuje jima časa, da bi si razodela cel kup novih reči, ki jih sproži srečanje dveh duš. Z usten besede kar žuborijo, saj je srce neusahljiv izvir sreče. Razgovor valovi, se prepleta z najrazličnejšimi vprašanji, se bogati s sugestijami, se meša s smehom in se nikdar ne konča, kot se ljubezen nikdar ne ponovi. Je izbruh besed, ki se porajajo sveže in nove in plodne, saj gre za ljubezen, ki nastaja.

Kadar zaročenca utihneta

Toda pozneje... ko je zaročno razmerje napredovalo, po dveh ali treh letih odnosov, ko so srečanja vsakodnevna, tedaj se obeh pollača molčečnost. Zgleda, da sta si že vse povedala, že vse premlela.

Zaročna doba se je tako podaljšala preko mejá, da si zaročenca že ne vesta kaj reči, ne dobita nobene teme za razgovor, ki bi njuni duši spajala v eno samo.

Osebná srečanja in telefonska klicanja sta tako množila, da ju sedaj lahko vidiš molčeča in zamišljena, brez tistega ognja v besedah, ki je prižigal srečo v njunih očeh. Po cesti hodita bolj kot dva morijana, ki razmišljata, kot pa zaljubljenca, ki se pogovarjata, za srečo besede je prišla zdolgočasenost molka.

Slabo znamenje. Navadila sta se biti zaročenca, naveličala sta se biti zaročenca, naveličala sta se drug drugega, zato ne govorita.

Govorjenje sta skrčila na enozložnice, na kratke fraze, izgovorjene brez zanimanja, iz obveznosti, kot da bi hotela pokazati, da še nista postala mutasta: da, potem, jutri, ne vem, bom pomislil...

Kadar zaročenca dospeta do takega varčevanja besed, je zname-nje, da varčujeta tudi z ljubeznijo in da sta na tem, da se razideta in ubere vsak svojo pot.

Molk ustnic kaže na molk srca

Naveličala sta se biti zaročenca. Mislila sta, da se je treba trikrat na dan videti, da bi se imela bolj rada. Govorila sta o lahkomišljenostih, ki jih je enkrat konec, ne pa o velikih vprašanjih, ki se nikdar ne obrabijo.

Povej mi, o čem govoriš in ti povem, kakšno je tvoje zaročno stanje.

Kako naj zaročenci ne govorijo?

Zaročenci silno radi spregajo glagol ljubiti v vseh treh časih: ljubim te, ljubil sem te, ljubil te bom. V ednini in dvojini: rad te imam, rada se imava. V aktivni in pasivni obliki: rad te imam, da bi me tudi ti imela rada.

Hočem biti ljubljena po tebi. V slovnici zaročencev ni nobenega drugega tako sladkega glagola. In v njihovem slovarju je ena sama beseda, ki vsebuje vse ostale: beseda ljubezni. Ta, ki se zmeraj izgovarja, ne da bi se kdaj ponovila.

Ali pa se menijo o malenkostnih stvarcah brez vsake transcen-dentalnosti, o neslanostih, o praznem ničū. Na primer, v dveh urah, ko je trajalo srečanje, sta komentirala le nedeljski film ali zadnji ples, televizijsko komedijo, obleko sestričen ali natečaj popevk.

Razgovori o delu, o zakonu, o veri, o otrocih, so na mestu ne šele po poroki, ampak sedaj v zaročni dobi. Vzbuditi te razgovore pomeni spozna'i nepoznanega, ustvariti si sodbo o osebnosti drugega in na-praviti sklep. Sklep, da se vzameta ali da se ločita, ko je še čas.

Prvo vprašanje: otroci

Ni se treba bati razgovora o otrocih.

Najbolj naravno je, da študent medicine misli in govori o svoji bodoči zdravniški stroki. Povsem naravno je tudi, da zaročenci, ki se mislijo poročiti ravno zato, da bodo imeli otroke, govore o otrocih.

To ne pomeni žalitev ženske sramežljivosti neveste in ni v opreki z dostojnostjo odnosov med zaročenci. Tudi ni npravnega zakona, ki bi to prepovedoval, ko priporoča ravno obratno.

Ne sme nas skrbeti, če zaročenci govoré o otrocih, pač pa moramo biti zaskrbljeni, če o tem ne govore. Saj zaročenci so na poti v zakon, zakon je pa za rodno otrok. Pri ljubezni njiju dveh — in samo dveh — bodo nekoč udeleženi tudi cvetovi, ki bodo pognali iz njunega debla. Tedaj bo njuna ljubezen bolj močna, ker bo bolj žlahtna, plemenita in obrobljena s tisto resnično ljubeznijo, ki je bolečina in kri.

Kakšne ideje imajo zaročenci glede otrok? So jih pripravljeno sprejeti, kolikor jih jim bo dal Bog? Bodo reševali ta problem v skladu z evangelijem in naukom Cerkve ali po svojem egoizmu in materialističnem gledanju na življenje? Govorijo z navdušenjem o več otrocih ali računajo rezervirano in s strahom, kot da bi bili čemerni starci in ne neustrašeni mladi ljudje, ki so pripravljeno spoprijeti se z življenjem?

Obenem s številom otrok naj se zaročenci pomenijo glede vzgoje prihodnjih otrok, saj je vzgoja naravno podaljšanje rojstva, ki se nikdar ne konča. Zaročenca naj se zedinita, kako bosta vzgajala in kako bosta vzgajala obadva skupaj. Vzgoja kot rojstvo je stvar obeh, očeta in matere.

Drugo vprašanje: denar

Star pregovor pravi: Čisti računi ustvarjajo prijateljstva. Gola resnica.

Nevesta ima pravico vedeti, s kolikim denarjem lahko računa. Pravico ima vedeti, kolikšni so dejanski dohodki, ne pobožne želje zaročenca, ali pa njegove sanje.

To vprašanje je treba pregledati s pogumom in jasnostjo, brez ovinkov in laži.

Stroške poroke prevzameta oba. Ker pa je življenje daljše in pomembnejše od enega dne, bosta oba planirala družinski proračun, načelo glede dohodkov in izdatkov, v čem in kako se bo uporabljala plača bodočega soproga.

Kadar mož ženi prikriva ekonomsko stanje, kadar oba soproga skupaj ne določata sporazumno razdelitev denarja, kadar se potroši več, kot se zasluži, kadar se ne zna kupovati ali se noče varčevati, kadar se vprašanje denarja ni pojasnilo že od zaročne dobe, tedaj se denar nujno sprevrže v vir težav in nesporazumov.

O denarju je treba govoriti sedaj, ko je čas, da bo, ko pride pri-
lika, hišno gospodarstvo družilo duše. To, kar se dogaja v žepu in v
denarnici, odmeva v srcu.

Tretje vprašanje: vera

Predpostavljajmo, da imata zaročenca isto vero. Kaj mislita o
Cerkvi, o zakramentih, o morali, o krščanskem smislu življenja?

Morda misli eden od obeh, da je vera le vrsta določenih verskih
dejanj, morda misli drugi, da je zadosti, da je nekdo dober, ne da
bi obstojala neka obveznost, da se vključi v kako apostolsko gibanje.

Zaročno razmerje je sijajno področje za vajo glede prihodnjega
verskega življenja, ki se mora razvijati — kot vse drugo v zakonu —
gleda na par.

V pogovoru o veri bosta zaročenca spoznala svoje skladne kot tudi
sporne točke. Tisti, ki umeva vero, kot je, — pot, resnica in življe-
nje, — bo s taktom in modrostjo vplival na drugega, da bo ista vera
povezovala njiju, ki ju že povezuje ista ljubezen.

Cetrto vprašanje: družabni odnosi

Na dan poroke se življenje spremeni. Včerajšnji samotni samec
se znajde poročen, spremljan za zmeraj. Konec je kraljevanja enega
samega, začenja se kraljevanje v dvoje.

Kako bosta zaročenca, ko se poročita, rešila svoje odnose do star-
šev? Katera prijateljstva naj ohranita in katera opustita?

Katero razvedrilo in katero panogo športa bo ženin nadaljeval v
novem stanju, ne da bi ogrožal srečo svoje žene? Kakšen bo dnevni
red v življenju, ki vzhaja?

Dom je namreč lahko ogrožen zaradi kavarne, športa, prijateljev,
sorodstva in podobnega.

Kakršna koli vrsta družabnih odnosov lahko gradi ali pa razdira
družinski mir. Že v zaročni dobi naj začneta on in ona govoriti o tem.
Bolje je namreč predvideti, kot pa potem zdraviti.

Štiri vprašanja — kot štiri smeri enega križa. Toda križa, ki ga
je treba nositi kot znamenje odrešenja in zaupanja.

Ce zaročenca govorita o kinu in plesu, nikdar pa se ne dotakneta
teh bistvenih vprašanj, zakaj sta potem še zaročenca?

Štiri teme, ki bodo delale razgovore zanimive in prijetne, ki bodo
služile za odkrivanje njunih duš in za pripravo na poslanstvo, ki ju
čaka.

V ♥ DRUŽINI

Vsak dan eno uro, oče

V mnogih družinah igrajo darila ob praznikih, rojstnem dnevu, godovih, važno vlogo. Očetje prevzemajo nadure v podjetju ali pisarni, da bi na ta način prišli do potrebnega denarja za izredne izdatke. Matere štedijo pri gospodinjstvu in si pritrjujejo tudi kaj zelo važnega za vsakdanje življenje, samo da bi mogle tudi one doprinesiti za skupno družinsko prizadevanje. Vsi mislijo na veselje, ki ga bodo otroci imeli ob tako izrednih darilih.

Pa je otrokom res toliko do takih izrednih daril in dogodkov? Ali res taka izredna dejanja povežejo med seboj otroke in starše? So vzgojni učinki sorazmerno nagrajeni z žrtvami staršev? To so vprašanja, ki se ob takim ravnanju treznemu opazovalcu nehote vsiljujejo.

Te zadeve niso tako enostavne. Ni zadosti, da bi starši dvakrat ali trikrat na leto, za božič, za veliko noč in za rojstni ali godovni dan pokazali svojim otrokom na „izreden“ način svojo ljubezen, ostale dni v letu bi se pa moral otrok prilagoditi posebnim okoliščinam življenja in biti zadovoljen tudi z le „malo“ ljubezni.

Otroci nočejo naših daril, otroci hočejo nas same. Otroku je zelo ljubo, če dobi v dar lepo ilustrirano knjigo. Toda še bolj ljubo mu je, če ga oče ali mati vzameta v naročje in z njim listata po knjigi in bereta besedilo. Otroku je zelo všeč, če dobi lepo obleko kričeče barve, toda še bolj všeč mu je, če gresta očka in mamica z njim na sprehod.

Skratka, otroku ni do predmetov, otroku je do oseb, otroku ni do

odnosov do mrtvih reči, je za navezovanje odnosov do živih ljudi. To je tudi za otroka samo po sebi razumljivo.

Otrok se mora še marsikaj naučiti. Če dobi predmet — npr. darilo — s tem še ne ve, kako naj z njim ravna. Tudi se ne zna z njim ustvarjalno zaposliti. Prav zato se pa ob njem takoj dolgočasi. Samo kaka oseba mu more pokazati nove vidike in na osnovi teh vidikov naprej razvijati svoje izkušnje.

Otrok mora najti do predmeta pravo razmerje in odnos: vedeti mora, zakaj je tako narejen, čemu služi, koliko je vreden, kako naj z njim ravna in še celo vrsto drugih vidikov. Tega vsega pa otrok sam ne more iz predmeta „izvleči“. Ob njem mora biti človek, ki mu vse to pokaže in razloži.

Otroku je vsak predmet tuj. Ne ve, kakšen je njegov odnos do njega, ali prijateljski ali sovražen. Samo ob spremstvu odrasle osebe more otrok izgubiti naravno nezaupanje in se s predmetom „sprijazniti“.

Vse to kaže, da morajo biti starši otroku vedno na voljo in ne samo za velike praznike in ob posebnih prilikah. Otrok rabi vsak dan svojega očeta in svojo mater. Saj mora vsak dan človeško rasti. Človeško rasti pa more samo ob ljudeh in posebno še ob očetu in materi.

Novi krstni obred

Z letošnjo veliko nočjo smo dobili v slovenskem prevodu nov krstni obred. Od dosedanjega se razlikuje posebej zato, ker daje prednost vlogi staršev pred vlogo botrov. Zakrament krsta more priti do polne uresničitve šele, če starši otroke do vere pripeljejo. Za to veliko nalogo morajo vedeti že ob otrokovem rojstvu. Zato bodo od sedaj naprej h krstu vedno povabljeni tudi otrokovi starši.

Novi obred podčrtuje tudi vrednost in pomembnost, ki jo krst ima za vso župnijo. Zato priporoča krst v nedeljo vpričo vernikov (po možnosti tudi med mašo), tako da bo res vidna povezava med krstom in mašo, evharistijo.

Starši bodo po novem javno prosili za otrokov krst, otroka pokrižali in izpovedali vero, med krstom otroka držali, sprejeli prižgano svečo in nazadnje poseben blagoslov. Vloga botrov se je tako pomaknila na manj pomembno mesto, a s starši pri krstu sodelujejo.

Novi obred krščevanja bo bolj ustrezal sodobnemu življenju in razmeram, ko postaja vera vedno manj na tradicijo in podedovane navade vezano dejanje in vedno bolj zavestna, osebna odločitev.

5' kramljanja

Vsakokrat, ko me pot vodi mimo križevega pota, se spomnim nanje...

Na brata, na znanca, ne neznanca; na može in sinove mater, ki so z nami v zdomstvu in onih doma.

Na vseh postajah križevega pota jih vidim. Na prvi, na drugi, tretji, četrti... na dvanajsti.

Tako podobni sta si Njegova in njihova pot...

Ko se buenosaireške ceste odenejo v preproge odpadajočega jesenskega listja, da, takrat, ko domača zemlja zažari v junijskem soncu, čutim, kot bi oživel spomenik v Slovenski hiši. Podobe na njem dobe svojo plastičnost. Misel prinaša in obrača slike onih dni pred 25 leti, ko je naš narod doživljal zadnje postaje križevega pota...

Prsti se sami stezajo, kot bi hoteli preko marmorja in črk na spomeniku pobožati zemljo, ki pokriva širom Slovenije raztresene grobove. Grobove naših junakov, naših mučencev. Po gozdovih, poljih, po zasutih jamah. Grobove brez križev, brez spomenikov.

Težko čakam, da bi začeli prižigati lučice. V njihovem plamenu je naš topel spomin. V njihovi svetlobi resnica ideje, za katero so se bojevali. V tem plamenu je naša svetloba. Če vse plamenčke, ki migotajo okrog nas, združimo, bo postal plamen večji, svetlejši. Če prižgemo ta plamen mlademu rodu, bo v njegovih rokah gorel še naprej, tudi ko mi omahnemo.

Ko nam v večeru 25. spominskega dne trepeti v dlani ta lučica, ko morda s težavo zadržujemo solzo, ki sili na lice, komu ni pri srcu, da bi z vsemi silami hotel končati to borbo?

A je cena vstajenja velika, pot dolga. Kar so naši bratje plačali v tistih dneh s svojim mladim, polnim življenjem, je za nas do sedaj 25 let bojevanja v svobodnem svetu.

Počasi ugašajo lučice pred spomenikom.

A v nas, v naših dušah ta plamen ne sme ugasniti. Za nobeno ceno. Dokler našemu križanemu narodu ne zasije — velikonočno jutro.

M. B.

Anekdote

o

Pavlu VI.

Na akademiji papeške diplomacije

Poslanec Janez Longinotti, doma iz Brescije, je bil velik prijatelj Montinijeve družine. Bil je tudi boter na novi maši Janeza Krstnika Montinija 29. maja 1920.

Bil je tudi prvi prijatelj, ki ga je duhovnik Montini srečal v Rimu, ko je prišel po želji svojega škofa v glavno mesto vsega katoliškega svetá, da bi spopolnil in obogatil svoje bogoslovno znanje.

Poslanec Longinotti je bil tudi prijatelj kardinala Petra Gasparrija, državnega tajnika papeža Pija XI. Zato je izrabil to svoje prijateljstvo. Odkritosrčno je povedal kardinalu Gasparriju, da se

mu zdi prav, da je mladi duhovnik Montini prišel na Akademijo papeške diplomacije, ker ima odlične darove zanjo. Brez večje težave je o tem popolnoma prepričal kardinala. Potem ko se mu je zahvalil, je pa še dostavil:

„Gospod kardinal, danes se jaz vam zahvaljujem. Pa bo prišel čas, ko se boste vi meni zahvaljevali.“

Gospod Jurij in gospa Judita

Gospod Jurij in gospa Judita sta bila oče in mati papeža Pavla VI. V prvem letu papeževanja je Pij XII. dobil prošnjo, da bi sprejel dva zakonca iz Lombardije, katerih imena je že nekoliko poznal.

„Ali bi mogel kaj bolj natančno zvedeti za katera dva zakonca gre?“ je vprašal papež urejvalca sprejemov.

Ta mu je odgovoril: „Sveti oče, če so podatki, ki so mi jih dali, natančni, gre za starše enega izmed namestnikov vašega tajništva.“

Audienca je bila dovoljena. Duhovnik Janez Krstnik Montini je pripeljal svoje že priletne starše pred svetega očeta. Že več ko 15 let je do tedaj bil v službi Kristusovega namestnika, pa še nikoli ni bil tako ganjen ko zdaj, ko so se odprla vrata papeževe delovne sobe. Toda njegova ganjenost se je spremenila v muko, ko je papež vpričo tajnikovega namestnika govoril njegovim staršem:

„Čestitam vam! Podarili ste božji Cerkvi sina, ki ima vse najodličnejše darove za njeno službo.“

Oče Jurij in mati Judita sta se o tem že prepričala. Vendar jima je bilo v veliko tolažbo, ko sta to slišala govoriti papeža, ki je tako dobro poznal njunega sina.

Mons. Montini — pomirjevalec

Ko je bil namestnik državnega tajništva med zadnjo svetovno vojno, se je tole zgodilo:

Nekega dne je imel med diplomatskim sprejemom svoj sedež zelo blizu angleškega in nemškega poslanika. Angleži in Nemci so bili tedaj v sporu med seboj.

Mons. Montini je oba poslanika

rešil mučne zadrege tako, da je sédel med njiju in se z njima pogovarjal o popolnoma nevtralnih zadevah.

Dober časnikar

Ob neki priložnosti so v listu L'Osservatore Romano hoteli objaviti članek o papeževi krščanski ljubezni. Prosili so mladega časnikarja, da ga napiše. Preden je ta časnikar izročil članek uredništvu, ga je dal prebrati mons. Montiniju, ki je bil tedaj tajnikov namestnik v državnem tajništvu. Mons. Montini je pripomnil, da je v članku preveč gostobesednosti in zgovornosti, vse preveč Petrovih čolnov in ribičevih duš. Kadar danes ljudje berejo, hočejo takoj vedeti, za kaj gre.

Zato je prosil mladega časnikarja, naj séde k njegovemu pisalnemu stroju. Mons. Montini mu je potem sam narekoval članek, ki je bil trikrat krajši ko prejšnji, pa je vse povedal, kar je bilo treba povedati.

Dobrotnik političnih kaznjencev

Kardinal Evgenij Tisserant v svojem govoru o krščanski ljubezni mons. Janeza Montinija do žrtev svetovne vojne po Vatikanski obveščevalni pisarni v pomoč političnim kaznjencem izjavlja:

„Nihče ni zastoj trkal na vrata namestnika (državnega tajnika). Večkrat je rešilne listine spremljala tudi denarna pomoč iz njegovega lastnega žepa.“

Nadžkof Montini je malo jedel. Vedno se je strogo držal predpisa svojega zdravnika, doktorja Stablinija, primarija bolnišnice v Como. Pri vsakem obedu je popil tudi kozarec črnega vina.

Vendar v hrani ni posnema! kardinala Schusterja. Ta je bil raje brez jedi, kakor bi šel jest v javni prostor. Z njim so se morali postiti tudi vsi tisti, ki so ga spremljali. Nadškof Montini pa ni imel prav nobenega pomisleka stopiti v restavracijo, kadar je prišla ura za to, da je tam jedel s svojimi spremljevalci. Rad je videl, da ga niso spoznali, kar pa se je zelo redko zgodilo.

To pripoveduje njegov šofer. O sebi pa še dostavlja: „Nadžkof je vedel, da kadim. Kadar je bilo potovanje dolgo, mi je od časa do časa rekel, naj ustavim avto in pokadim cigareto. Skratka: bil je zelo človekoljuben.“

Tudi jokali je

Dobrega značca nadškofa Montinija v Milanu so vprašali, če ga je kdaj videl jokati. Odgovoril je: „Da, mnogokrat sem ga videl jokati. Jokal je vedno tedaj, kadar so mu starši na dušnopastirskih obiskih pokazali svoje bolne, hrome ali gluhone otroke. Ljubeznivo jih je objemal, božal, jih jemal v naročje in jokal s starši teh otrok.“

Msgr, Maini je pripovedoval duhovniku Marcoliniju o sebi, da mu je za sedemdesetletnico nadškof Montini podaril zavoj cigar, čeprav sam ni kadil. Ta dar je blagega monsenjorja zelo presenetil in ganil. Omerjenemu duhovniku je dejal: „Če bi mi nadškof podelil najvišje cerkveno odlikovanje za dolgotrajno službo na ambrozijski nadškofiji, bi me ne mogel tako ganiti, kakor me je ganil s tem tako prisrčnim in človeškim dejanjem, ko mi je podaril za sedemdesetletnico zavoj mojih najljubših cigar.“

Mons. Maini, ki je že umrl, je bil dolgo časa upravitelj in odvetnik milanske nadškofije.

Dal mu je denar za vožnjo

Šofer nadškofa Montinija pripoveduje tale dogodek:

„Kadar je nadškof Montini videl na cesti poškodovan avto, mi je ukazal ustaviti njegovo vozilo, da je vprašal, če potrebujejo njegove pomoči. Tisti, ki so ob cesti iskali vozila, da bi se mogli peljati naprej, ker niso imeli denarja, so imeli vselej srečo, kadar se je nadškof Montini peljal mimo. Če je bil le prostor v avtomobilu, je vsakega sprejel in ni prav nič gledal na to, ali so redovniki, redovnice, znanci ali tujei. Nekateri so bili presenečeni, ko se je ustavil avto in spoznali, da se v njem vozi

nadžkof Montini. On pa jih je spodbujal, ko je videl, da so v zadregi, naj se nikar nič ne boje in naj le kar pogumno stopijo v nadškofov avto.

Ko smo nekoč šli iz Milana, smo vzeli v avto mladega Švicarja. Sedel je k meni in me tedaj, ko je bil nadškof v mislih drugje, vprašal, kdo je ta oseba.

Odgovoril sem mu: „Prevzvišeni nadškof iz Milana“. Mladi Švicar pa je pripomnil: „Mislim, da me potem ne bo hotel voziti, ker sem Jud“

Nadžkof Montini je to slišal in skušal pregnati njegov strah. Potovanje je trajalo precej dolgo. Švicar je pripovedoval, da potuje zato, da bi spoznal Italijo. Toda zmanjkalo mu je denarja. Zato je prosil za pomoč.

Peljali smo ga do Varese in ga spremili na postajo. Ko smo se od njega poslovili, mu je kardinal in nadškof Montini dal denar za vožnjo na vlaku.

Sprejem pri papežu Piju XII.

Gospa Mapelli, žena šoferja milanskega nadškofa, pripoveduje naslednji dogodek:

„Ko sva bila šele nekaj mesecev v Milanu, se je mojemu možu ponudila priložnost za potovanje v Rim, da bi tam prevzel avto, ki ga je — nevem natančno kdo — podaril nadškofu. Tudi jaz sem tedaj šla v Rim. Pred odhodom so mi vpričo nadškofa ušle besede:

„Kdo ve, če ram morda ne bo mogoče pri sprejemu videti papeža Pija XII.? Potem sem umolknila in odšli smo proti Rimu.

Ostali smo v Rimu nekaj dni in ogledovali to večno mesto. Bili smo gostje Lombardskega zavoda, kjer je imel moj mož znanca in prijatelje.

Neko jutro smo šli v mesto. Ko smo se vrnili, nam je ravnatelj Lombardskega zavoda prišel naproti in nam rekel: „Hitro pojdite v Castelgandolfo, papež Pij XII. vas pričakuje!“

Nadžkof Montini si je zapomnil našo željo, da bi radi videli papeža Pija XII. in dobil dovoljenje za sprejem, ne da bi nam to povedal. Papež Pij XII. nas je sprejel v zasebni avdijenci. Spominjam se, da nas je najprej vprašal, kakšno je zdravje nadškofa Montinija.“

Ni mogel spati

Mati duhovnika Pashala Macchija, osebnega tajnika nadškofa Montinija v Milanu, je nevarno zbolela. Duhovnik Macchi jo je šel v Varese večkrat obiskat. Neki večer se je že pozno ponoči vračal z obiska. Kardinal in nadškof Montini je tedaj še čul in ga čakal. Ko je njegov tajnik Macchi prišel, se mu je približal in ga vprašal, kako je z zdravjem njegove matere. Rekel mu je, da ni mogel prejši zaspati, dokler ni zvedel, kako se počuti njegova mati.

Tribičeve sandale

Ko je opazoval, kako so pred glavnim oltarjem papežu nadevali slavnostna oblačila, si je Faber zastavil vprašanje: ali ni morda zdaj primeren trenutek, pozabiti dosedanjo previdnost in se spustiti v boj, tudi če bi glavo izgubil, za dosego sprememb v najbolj kočljivi zadevi preureditve svetega sodišča.

Faber ni bil prav posebna luč ali hrabrost. Bil je samo strokovnjak za običajno poročanje in imel je dar občevanja, posebej še z višjimi sloji. A temni bodočnosti prihodnjih let samčevstva te sposobnosti niso bogve kaj koristile. Zaljubljen je bil in kot dosleden Nordijec se je hotel poročiti za vsako ceno: saj ni bil Latinec! Tako je njegova usoda hočeš nočeš slonela na uradnih rokah kanonistov in hkrati počivala v mehkih dlaneh Konrada Calitrija, ministra v italijanski vladi in Chiarinega moža. Do dneva poslednje sodbe bi lahko tako visela v zraku, razen če bi se Calitri izkazal za bolj razumevajočega, o čemer pa trenutno ni bilo ne duha ne sluha.

Na tribuni za vladne dostojan-

Morris West - Pavle Rant
Ilustriral: Hotimir Gorazd

stvenike je Faber opazil suhega in aristokratskega Calitrija; na prsih so se mu bliščala odlikovanja in obraz je bil kakor iz marmorja. Še pred petimi leti je bil mlad poslanec, a izredni uspehi so mu že v naprej obljubljeni ministrski stolček. Edina ovira zanj je bilo samčevstvo in pa nagnjenost k prijateljstvu z lepimi mladimi moškimi. Tako mu je poroka z dekletom in še dedinjo povrh, ki je pravkar zapustilo samostansko šolo, prinesla ministrski naslov, hkrati pa tudi kopico opazk med opravljalci. Osemnajst mesecev zatem je Chiara zaradi živčnega zloma morala iskati pomoči v bolnišnici. Ko je okrevala, je bila ločitev obeh zakoncev že dejstvo. Naslednji korak je bil, prositi sveto sodišče za razveljavo poroke. V tistem trenutku so se začeli mučni razgovori tragikomedije:

„Prosivka Chiara Calitri nava-
ja pomanjkanje zakonskega namena. V tem smislu, da je njen mož sklenil zakon brez namena izpolniti vse določbe zakonske zveze, kar zadeva življenje pod isto streho in nadaljevanje rodu,“ so izjavili njeni odvetniki.

„Zakonec je imel najboljši namen izpolniti vse določbe zakonske zveze, a zakon zahteva medsebojno sožitje,“ je izjavil Konrad Calitri. „Od svoje žene pa nisem prejel ne pomoči, niti moralne opore.“

„Prosivka dalje tudi navaja, da je za sklenitev zakonske zveze po-

trebno, da mora biti moški spolno normalen.“

„Prav dobro je vedela, kak sem bil,“ je dejansko dejal Calitri. „Nikdar ji svoje preteklosti nisem prikrival. Poročila se je z menoj kljub moji preteklosti.“

„Zelo dobro,“ so izjavili pri svetem sodišču. „kateri koli od obeh razlogov bi bil lahko vzrok ničnosti poroke. A kako bo prosivka zmogla vse to dokazati?“

Na tem vprašanju so se vsa kolesa cerkvenega prava ustavila. Chiari so odvetniki svetovali, da je bolj umestno prekiniti s prošnjo, dokler ne bi našli bolj zadostnih dokazov. Calitri je nemo-teno užival zakonsko svobodo, Chiara pa se je ujela v zanko, ki ji jo je mojstrsko pripravil. Šestindvajset let je bila stara in šest mesecev po spoznaniu sta bila ona in Jurij Faber ljubimeca.

Z blagohotnim cinizmom je Rim opazoval to ljubezensko zvezo. A Fabru vest ni dala miru in poleg tega je še Calitrija sovražil.

Obšla ga je slabost. Pot mu je zalil obraz in dlani so se mu ovlažile. Peskušal se je umiriti, ko se je papež dvigal po stopnicah proti oltarju. Campeggio ga je prodorno motril, potem pa glavo obrnil v smeri proti Calitriju.

„Tudi meni Calitri ni všeč,“ je zašepetal, „a tak kot ste zdaj, ga ne boste nikoli spodnesli.“

Faber se je zdrznil in ga sovražno pogledal.

„Kaj, vraga, mi hočete sploh povedati?“

„Ne razburjajte se, prijatelji, vaša tajnost vsi poznamo. Jasno je, da ga sovražite, in vas zato ne krivim. Je pa brez dvoma več načinov, kako ubiješ mačka.“

„Prav rad bi vse načine poznal,“ je razdraženo odgovoril Faber.

„Te dni bova šla skupaj kosit, pa vam jih bom povedal.“

Jezuitski general pater Rudolf Semmering je sedel na svojem mestu kot pribit na straži in razmišljal o ceremoniji in njenem pomenu. Ni poslušal niti glasbe niti lepo doneče latinščine. Neizmeren mir ga je obdajal, ko se je potapljal v premišljevanje o odnosu Stvarnika do svojih otrok, posebej še, ker je v vsakem vatiškem kronanju znova in znova ta odnes potrjen in oživiljen.

Semmering je stal na čelu 40 tisoč samskih mož, pripravljenih izpolniti katerokoli papeževo nalogo. Pod Semmeringovo vodstvo je tako spadalo nekaj najbolj talentiranih in tudi drznih duhov na svetu, pa še nekaj najbolj razgledanih učiteljev Cerkve. Njegova naloga je bila pomagati slehernemu med njimi, da bi s svojimi sposobnostmi prekosili samega sebe, opirajoč se na duha, ki mu ga je podaril Stvarnik.

Že nekaj časa sem pa so Semmeringa vznemirjale novice, prihajajoče iz vsega sveta, po katerih se je vpliv njegove Družbe manjšal tako na splošno kakor v Cerkvi še posebej. Vedno več diakov je opuščalo versko življe-

nje. Vedno bolj se je manjšalo število pripravnikov za duhovniški stan. Kazalo je, kot da je misijonski duh v zatonu. S prižnice so govorili vsakdanjosti.

Obrnil je oči proti glavnemu oltarju in se zagledal v mašujočega, ki se je pod težo tridesetih kil bogato obloženih oblačil premikal. Spomnil se je papeževega poziva, naj mu najdejo može gorečih src in prožnega koraka. Sam zase se je vprašal, ali bi ne bila morda prva ponudba Družbe prav to: dati moža, sposobnega vtisniti nove oblike starim idejam in junaško oditi na pot po svetu v strašnem znamenju atomskega oblaka.

V Družbi je namreč bil tak mož: Jean Télémond, duhovnik, ki je večino let preživel v najbolj tujih in zakotnih krajih, ves zatopljen samo v študij načrtov, o katerih je bilo misliti, da so malo ali pa prav nič v zvezi z duhovnimi zadevami. Iz poročil pa, ki jih je vedno pošiljal, se je dalo razbrati, da bi bil pripravljen prevzeti nove naloge. Zato je Rudolf Semmering z vso natančnostjo potegnil iz žepa beležnico in si zapisal, da mora poslati brzojav v Djakarto. Tedaj so izpod kupole zadoneli odmevi trobent in jezuitski general je dvignil oči k oltarju, kjer je papež Ciril povzdigoval nad svojo glavo Boga, čigar predstavnik je bil na zemlji.

V noči po kronanju si je Ciril Lakota nadel črn talar in povez-

nil na glavo klobuk, kakor ga večina rimskih duhovnikov nosi. Sam je odšel skozi Angelska vrata, da bi pregledal osebno svojo novo škofijo. Ko je prestopal prag, si je z robcem zakril zarezo na obrazu; švicarski gardisti, ki so bili že navajeni na stalno procesijo monsignorjev, prihajajočih in odhajajočih, ga niti v mar niso vzeli.

Deseta ura je bila v zvonikih, ceste pa so oživele v vrvežu avtomobilov in pešcev. Papež je prožno in odločno koračil, ter si polnil pljuča z zrakom svodobe, tako prevzet, kakor katerikoli gojenec, ki je smuknil iz kolegija. Ustavil se je na Angelskem mostu in se naslonil čez ograjo, opazujoč tek sivkaste Tibere, oglekala, ki je že tri tisočletja odražalo vse norosti cesarjev in spremljalo desfile papežev in cerkvenih knezov. Večno mesto je bilo sedaj njegovo. Pripadalo mu je tako, kakor mora pripadati nasledniku sv. Petra. Brez papeštva bi namreč to velemesto kmalu zdrsnilo na položaj provincijske relikvije.

Že dolgo vrsto let so Rimljani volili papeže. Tudi njega, Cirila, so se celo hoteli polastiti in po svoje so ga že ujeli. Bil je pač rimski škof in je tako bil prisiljen občepeti na tem koščku sveta do konca svojih dni. Oni ga bodo vzljubili ali pa tudi zasovražili. Na njegov račun bodo zbijali šale, kakor so to že stoletja počenjali; rimske smrkavce bodo

zmerjali s „papeževimi sinovi“ in ga krivili s slabostmi duhovnikov. A če je on pripadal Rimljanom, so tudi oni njemu pripadali, pa čeprav polovica nikoli ni prestopila cerkvenega praga in jih je precej bilo včlanjenih pri Kame-nevu, ne pa v raznih bratovščinah.

Ciril je prekoračil most in zavil v labirint uličic in hišnih prehodov. Z vseh strani so ga obdajale stare bajte in sive stene, polne vdrtin in razjedene po času in ujmah. Drobná lučka je svetila v zapuščeni kapelici Mariji na čast, potepuški maček, ki se je smukal okrog kupa smeti, se je ves naježen vanj zabuljil; noseča ženska se je naslanjala na rob vežnih vrat, nad katerimi je bil vklesan grb že pozabljenega kneza. Mimo je švignil na Vespi mladenič in med gromozanskim truščem kričal na vse grlo. Že sta ga zagledali dve cipi, ki sta klepetali pod cestno svetilko, in urno napravili kretnjo, ki naj bi ju varovala pred uroki. Ciril je to kretnjo že poznal po pripovedovanju, a to pot jo je prvič videl izvesti z vso vnemo. Je pač taka miselnost med preprostimi, da duhovnik v talarju ne more biti ne moški ne ženska, ampak po svoje čudno bitje, ki utegne uročiti s hudim pogledom.

Pot je papeža pripeljala na majhen trg, kjer je v enem kotu bila kavarna. Ob mizi na pločniku je sedela družina in pospravljala slaščice, zraven pa čebljala v rimskem narečju. Čisto na dru-

gem koncu je Ciril sedel k mizici in naročil expresso. Natarar mu je brezbrizno postregel, družina pa ga sploh ni opazila. Rim je bil poln duhovnikov.

Med pitjem grenke kave se je Cirilovi mizi približal starček žalostnega izraza. v strganih čevljih, in mu ponudil revijo v nakup. Zaman je papež brskal po žepih, da bi našel nekaj drobiža: doma ga je pozabil. Zdaj niti kave ne bo mogel plačati. Za hip se je zmedel in čutil ponižanega, a se je znašel v pravkar nastalem smešnem položaju in sklenil, da ga bo čim bolj izrabil. Zato je namignil kavarnarju, naj se približa, in mu razložil vso zadevo. Še žepa je obrnil narobe, da bi dokazal resničnost svojih odkritih besed. Kavarnar je oddaljujoč se od mize brundal sam vase nekaj in se jezil na duhovne, ki pijejo na račun krvi ubogih. A Ciril ga je zagrabil za rokav.

„Ne, ni tako, niste me razumeli. Hočem plačati in vam bom!“

Prodajavec revij in družina so v tišini pričakovali začetek tipične rimske komedije.

„A, taka je ta muzika,“ je kavarnar začel s pretiranim izrazom preziranja. „plačati hoče, ta je pa lepa! Kdaj pa? Koga bom pa tirjal, če ne vem, kdo ste?“

„Če hočete, vam pustim naslov,“ je dejal Ciril in se drobno smehljaj.

„Kaj pa mislite, da bom obletel ves Rim zaradi petdesetih lir?“

„Poslal vam jih bom.“

„Medtem sem pa jaz na izgubi! Ali res mislite, da sem tako bogat, da bi lahko vse rimske farje povabil na kavo?“

Gledavci so bruhnili v smeh. Predstava jim je bila všeč. Poglavar družine v drugem kotu je segel v žep in objestno vrgel nekaj kovancev na mizo.

„Tukaj je denar. Dovolite mi, oče, da vas povabim. In da si kupite tudi revijo.“

„Prav lepa hvala. Res lepa hvala, a rad bi vam tole posojilo vrnil.“

Družinski poglavar je blagohotno zamahnil z roko.

„Nikakor ne, oče, še tega se manjka! Prosil bi vas le, da oprostite kavarnarju Giorgiu. Kot vse kaže, z ženo ni nekaj prav, zato je tak.“

Giorgio je brundajoč spravil novce v žep.

„Mati je hotela, da bi postal duhovnik. Je že vedela zakaj!“

„Tudi duhovniki imamo svoje težave.“ je skromno pripomnil Ciril. „Kakor pravijo, še papež jih ima dovolj.“

„Ah, papež! Čuden tip tale papež!“ se je vtaknil prodajavec revij. „Rus v Vatikanu!“ Položil je revije na isto mizo in odprl na strani, kjer je bila papeževa slika. „Ali se vam ne zdi posebne vrste stric? Poglejte obraz in...“

Beseda mu je zastala in zapičil je pogled v Cirila. Glas se je prelil v mrmranje.

„Za Boga svetega, vi ste tak kakor on!“

Drugi navzoči so iztegovali vratove, da bi si preko prodajavčevih ramen mogli bolje ogledati sliko v reviji.

„Res čudno,“ je dejal Giorgio, „podobna sta si kot dva novca.“

„Jaz sem papež,“ je dejal Ciril.

Vsi so zrlí vanj z odprtími ustí.

„Tega vam pa ne verjamem,“ se je znašel Giorgio. „Res je, da vam je zelo podoben. A če ste vi on, kako da pijete kavo med námi in še brez lire v žepu?“

V zmedenosti omizja je Ciril prosil za svinčnik in si zapisal imena in naslove vseh prisotnih na hrbtni strani računskega obrazca kavarne.

„Vam vsem bom pisal in vas povabil na obisk v Vatikanu. Takrat bom poravnal dolg.“

„Če to ni le debela šala, oče?“ je vprašal prodajavec revij.

„Ne. Takih šal pa res nisem zmožen.“

Dvignil se je, zvil revijo in jo vtaknil v talar. Potem je položil roke na prodajavčevo glavo in tiho podelil svoj blagoslov.

„Zdaj lahko rečeš svojim prijateljem, da te je papež blagoslovil!“

Blagoslovil je še ostalo omizje in zapustil lokal ves prevzet v zmagovitosti prvega snidenja s svojim ljudstvom.

Čeprav ta zmaga ni bila posebno velika, je vendarle Cirila nagnila k molitvi, da bi bila vsaj namig večjih triumfov. Če imata stvarjenje sveta in njega odrešitev kakšen pomen, potem je ta

brez dvoma v ljubezni med Stvarnikom in njegovimi otroki. Ljubezen pa je izraz srca, in njen jezik je zato preprosta beseda, ne pa baročni kinč Cerkve. Ljubezen živi v strahu tedaj, kadar se boji, da se ji bo obraz Ljubljenega skril za zagrinjalom: tako se dogaja, da zagledaš pred seboj samo uradni obraz duhovnika ali papeža, ko dvigneš oči k nebu prežet v upanju.

Samo enkrat, v skopo kratkem času in na ozkem pasu zemlje je Bog pokazal svoj obraz ljudem v osebi svojega Sina; in spoznali so skrbnega pastirja, ki je ozdravljaval bolne in nasičeval lačne. Potem se je spet skril, pustil pa Cerkev kot nadaljevalko samega sebe v bodočih stoletjih. Kadar so Njegoví duhovniki pozabili jezik srca, so prav kmalu govorili samo samim sebi.

Zakotne ulice so ob Cirilovem sprehodu ostajale neme. Rad bi pokukal skozi to ali ono okno, da bi videl, kako žive njegovi verniki. In dolgčas mu je postalo po preteklih dneh v zaporih, kjer je moral vdihovati sapo svojih sotrpínov in se prebujati sredi noči, poslušajoč šepetanje med spanjem.

Ni še prišel do polovice ulice, ko je moral ustaviti korak, ker jo je avtomobil skorajda zapiral. Tisti hip so se vrata, pred katerimi je vozilo stalo, odprla in izstopajoč ga je nehote potisnil k avtomobilu. V naglici se je pričel oproščati; šele ob pogledu na talar je dejal: „Zgoraj nek moški umira. Verjetno mu bo vaš obisk več ko-

ristil kot moj. Je že tako, da v takihle predelih mesta zdravnika kličejo samo v skrajni nevarnosti, ko je ponavadi že prepozno.“

„Kje pravite, da leži?“

„V drugem nadstropju. A opretni bodite: moža bodo nesle jetika, pljučnica in krvavenje, vse skupaj je zelo nalezljivo. Neko dekle je ob njem. In zelo primerno je za nego v takšnem položaju, boljša kakor katerikoli zdravnik. A ne mudite se preveč, v eni uri moža ne bo več med živimi.“

Zdravnik se je obrnil in že v vsej naglici usmeril korake po ozki ulici.

Papež Ciril je odprl vežna vrata in vstopil. Razpadajoča hiša je nekoč bila palača, zdaj pa se je na dvorišču nabrala vsake vrste krama in stopnice so izpuhtevale smrad po odpadkih in gnijoči hrani. Na vrhu stopnic pred drugim nadstropjem se je drenjala kopica oseb okrog stokajoče ženske. Z nezaupanjem so stanovavci gledali v neznanca in mu na vprašanje, kje je umirajoči, pokazali s prstom na odprta vrata.

Ženska je še naprej brezupno jokala.

Soba je bila prostorna, a slabo zračena, saj je smrad bolezni zaudarjal od vsepovsod. V kotu je na široki postelji ležal zanemarjen možki, v gube zvit in pokrit z umazano in madežev polno odejo. Redki lasje so prepoteni pokrivali čelo in brez prestanka je obračal glavo z leve na desno in nazaj sredi gore blazin. Težko in boleče je dihal. Ob postelji je sedelo mla-

do dekcle. Čista zunanost in elegantna obleka se prav nič nista ujemali z okoljem. S platnenim robcem je dekcle bolniku brisalo pot na čelu.

Ko je Ciril vstopil, ga je dekcle pogledalo. Mlad obraz je bil neverjetno miren, le dvoje črnih oči ga je brez besed spraševalo.

Ciril je nekako v zadregi začel razlagati: „Na vežnih vratih sem srečal zdravnika. Menil je, da bi bil jaz lahko v pomoč.“

Dekcle je odkimalo: „Bojim se, da ne bo nič. Na koncu je že in mislim, da ne bo več dolgo.“

Cirila sta presenetila tekoča govorica in umirjeno zadržanje, skorajda poklicno.

„Ste njegova sorodnica?“ jo je vprašal.

„Ne, bolničarka sem bila. So sedje me poznajo in me zato vedno pokličejo, kadar je kje stiska.“

(Bo še)

MOLITVENI NAMEN

Splošni: da bi mladina brnila utemeljene zahteve s sredstvi, ki so v skladu z dostojanstvom nje same in družbe, v kateri živi.

Misijonski: za uspešen napredek vseh tistih organizacij, ki iz zaledja podpirajo delo misijonarjev.

slovinci po svetu

Avstralija

V Adelaidi, Victoria, je precej Slovencev. Sklenili so, da si bodo postavili lasten društveni dom, ki bo zbiral naše rojake v verskem, kulturnem in družabnem pogledu.

Avstralija

V novem šolskem letu v Victoriji se je vpisalo v slovenski tečaj 21 otrok. V Sydneju je slovenska šola v društvenih prostorih. Skušali bodo ustanoviti tudi pevski zborček. V Merrylandu nimajo slovenskega ljudskošolskega tečaja, ker je premaio otrok, pač pa pouk slovenščine za srednješolce.

ZDA

Dnevnik „Ameriška domovina“ praznuje 70-letnico, odkar povezuje in obvešča naše rojake v novi domovini.

Kanada

Na povabilo montrealskega nadškofa se je „Maše vseh narodov“ udeležilo 15 različnih narodnosti. Slovenska skupina je prišla v gorenjskih narodnih nošah. Maša se je vršila na Silvestrovo opolnoči.

Rim

V nedeljo, 22. februarja, so imeli rimski Slovenci križev pot v dvorani. 14 oseb je bralo Quoistov križev pot, povezoval pa jih je napovedovalec.

Avstrija

Slovenske službe božje so v Avstriji:

Dunaj: Vsako nedeljo (razen julija, avgusta in septembra) v akademskem domu „Korotan“ na Alberggasse 48, Wien VIII, ob sedmih zvečer. Na tretjo nedeljo v mesecu je ob 11. uri dopoldne slovenska maša v kriпти jezuitske cerkve, ki stoji na oglu Lushandelgasse in Caniziusgasse.

Linž: Vsako nedeljo in zapovedan praznik je slovenska služba božja ob 9. uri dopoldne v uršulinski cerkvi.

Salzburg: Vsako tretjo nedeljo v mesecu je slovenska maša ob štirih popoldne.

Hallein: Vsako četrto nedeljo v mesecu ob štirih popoldne.

Spittal ob Dravi: Vsako nedeljo je slovenska služba božja ob šestih in ob devetih dopoldne v kapelici ob cesti, ki prihaja iz Beljaka.

Celovec: Vsako nedeljo je slovenska maša ob 9. uri v cerkvi novega semenišča, prej pa tudi v kapeli šolskih sester.

SVETOVNE NOVICE

Baragov spovednik — svetnik

V Avstriji so letos slavili 150-letnico smrti sv. Klemena Marije Hofbauerja-Dvořaka. V spomin so izdali posebno poštno znamko. Klemen Hofbauer je bil spovednik in duhovni voditelj, v času ko je Baraga kot akademik študiral pravo na Dunaju.

Pričevanje današnjemu svetu

V začetku leta so jugoslovanski škofje izdali izjavo o celibatu. Dosledno vztrajajo pri nauku II. vatiškanskega zbora in sprejemajo razloge, s katerimi Pavel VI. utemeljuje upravičenost in vrednost duhovniške neoženjenosti v luči evangelija in koncilskega nauka.

Zborovanje argentinskih škofov

V drugi polovici aprila so vsi argentinski škofje na rednem letnem

zasedanju razpravljali o vlogi različnih cerkvenih organizacij. Pri volitvah novega odbora je bil za predsednika argentinske škofovske konference izvoljen škof iz mesta Paraná, msgr. Tortolo.

Strah v Severni Irski

Zaradi zmage protestantskega pastorja Ian Paisleya na zadnjih volitvah, se katoličani Severne Irske (Ulster) boje novih bojev in pouličnih napadov.

Pavel VI. in Aleksej

Ob smrti ruskega pravoslavnega patriarha Alekseja je sv. oče s toplimi besedami prosil vse katoličane, da molijo za pokoj njegove duše ter za zbližanje katoličanov in pravoslavnih. V imenu sv. očeta se je udeležil pogreba vatiškanski dostojanstvenik msgr. Willebrands.

UNESCO (mednarodni odbor pri Organizaciji združenih narodov za vzgojo in kulturo) je proglasila letošnje leto za mednarodno leto vzgoje. Ob tem so katoliške vzgojne ustanove spomnile: Vsak kristjan mora vedeti, da je znanje eno, vzgoja pa drugo. Človeka ne vzgojimo, če mu vse povemo in ga o vsem informiramo. Treba je več: življenja po načelih, obvladanje samega sebe, vaje v izvrševanju tega, kar je pamet spoznala za pravilno in dobro.

Umrli prvi japonski kardinal

V začetku leta je umrl kardinal Peter Tatsuo Doi, star 77 let. Bil je nadškof v Tokio in predsednik japonske škofovske konference. Leta 1938 je bil imenovan za tokijskega nadškofa. 1960 pa ga je Janez XXIII. imenoval za prvega japonskega kardinala.

Povezani s Petrom in Pavlom

Ob zaključku škofovske konference je 29 brazilskih škofov in kardinalov poslalo sv. očetu vdanostno izjavo, v kateri mu zagotavljajo, da hočejo brazilski škofje, duhovniki in verniki ostati neomajno povezani z naslednikom sv. Petra in Kristusovim namestnikom.

Koliko nas je beguncev?

Po štetju Organizacije Združenih narodov in raznih mednarodnih ustanov je danes na svetu 17 in pol milijona beguncev. Največ jih je iz Azije (7.162.435), nato iz Afrike (5.206.231).

Lublinska katoliška univerza (na Poljskem) je začela izdajati „Katoliško enciklopedijo“ v 12 knjigah. Prva knjiga je izšla v začetku leta na 1200 straneh. Za to izdajo so se posebej zavzeli poljski škofje.

Don Mazzi ima namestnika

Kardinal Florit, nadškof v Firencah, je imenoval za novega župnika v Isolottu, kjer je deloval znani don Mazzi, duhovnika don Pietra Marchija, ki je bil pred časom kaplan v Isolottu.

Pol odstotka za cerkev

Madžarski škof Pal Brezanoczy je v pastirskem pismu prosil vernike, naj odslej darujejo vsak mesec za cerkvene namene vsaj pol odstotka svojih dohodkov. Le tako bo škofija mogla biti kos vsem finančnim potrebam.

S papirja na film

Na meniški gori Atos imajo več kot deset tisoč raznih rokopisov, nekatere izredno stare. Na pobudo znanstvenikov jih že nekaj časa preslikavajo na mikrofилme.

Za zблиžanje z Angleži

V začetku leta je kardinal Marty, nadškof v Parizu (Francija), vodil zastopstvo francoskih škofov na sročanje z anglikanskim nadškofom v Canterbury, dr. Ramseyem, ki jih je uradno sprejel in pozdravil njihovo ekumensko prizadevanje. Kardinal Marty je bil gost katoliškega nadškofa v Westminsteru, kardinala Heenana.

Stolnica v nevarnosti

Pred desetimi leti so obnovili zaradi bombardiranja poškodovano znamenito stolnico sv. Janeza Evangelista v Ravenni (Italija). Strokovnjaki so ugotovili, da so bila obnovitvena dela slabo izvršena, zato so to starodavno cerkev iz 5. stoletja morali sedaj zapreti. Boje se, da bi se podrla.

To ni verska svoboda!

„Katoliske noviny“ (Praga, Češka) so v začetku leta sporočile, da ne bodo mogle izhajati v več kot 70.000 izvodih. Vodstvo lista je dobilo sporočilo, da ima na razpolago le toliko papirja, kot ga je imelo leta 1967. Uredništvo prosi naročnike za razumevanje in potrpljenje. Priporoča naročnikom, naj list posojajo drugim, ki bi ga radi naročili, a ga ne morejo dobivati. Ali je to verska svoboda, ki jo štiti baje zakon? Če je zadosti papirja za laž in pornografijo, kako da ga ni za resnico in lepoto? Ali v svobodi znamo ceniti svobodo verskega tiska?

Stoletnica katoliškega lista

Bogoslovna revija „Nouvelle Revue Théologique“ slavi letos stoletnico obstoja. Izhaja v 6.000 izvodih, ki jih razpošiljajo v 117 dežel. V Bruslju je bila v počastitev njene stoletnice posebna slavnostna prireditev. Tudi sv. oče se je slavju pridružil s posebnim pismom uredniku. V njem počrtava mednarodno pomembnost te revije.

Kristjani in Judje

Tajnik papeškega odbora za ne-kristjane je sprejel predlog o načinu dialoga z Judi. Javnosti je razložil vsebino dokumenta kardinala Shenan, nadškofa v Baltimore (ZDA), ki je tudi član Tajništva za ne-kristjane. Zastopniki judovskih verskih skupin so bili nad povabilom zelo veseli, posebno o možnosti nekaterih skupnih molitev s katoličani.

Prvi diakoni v Franciji

O veliki noči so bili v Franciji posvečeni prvi diakoni. Pet kandidatov je bilo sprejetih v stalno službo diaknov, ne le kot vmesna stopnja do duhovništva. Štirje od teh so poročeni in družinski očetje.

Zaplenili so „Glas koncila“

V Zagrebu izhaja hrvaški list „Glas koncila“. V devetih letih so sedaj prvič zaplenili tisto številko, ki je dobesedno ponatisnila poročilo iz vatikanskega dnevnika „L'Osservatore Romano“ o deseti obletnici smrti kardinala Stepinca (obsojen po komunistih leta 1946 na šestnajst let zopora, kjer je pred izpolnjeno „kaznijo“ umrl).

Za rasno integracijo

Angleški škofje so ustanovili nov odbor, da bi lajšal razmerje med narodno ali plemensko različnimi verskimi skupinami. Vodja novega odbora je msgr. Grant, škof v Northampton, ki je tudi predsednik britanskega odbora za „Pravičnost in mir“.

MED NAMI V ARGENTINI

Začetek akademskega leta

Ukrajinska katoliška univerza papeža sv. Klementa s slovenskim oddelkom, je začela letošnjo akademsko dobo 5. aprila. V zgornji dvorani Slovenske hiše so se zbrali gg. profesorji in slušatelji ter prijatelji univerze. Pozdrave so izrekli prof. dr. Bogdan Halajczuk, prof. dr. Tine Debeljak, ukrajinski škof msgr. Sapelak in g. Pavle Fajdiga kot tajnik slovenskega oddelka, ki je izrazil tudi pozdrave zaradi sovpadnega Slovenskega dneva odsotnega g. msgr. Oreharja. Nastopno predavanje je imel prof. Romaniuk o temi: Frankojev socializem v luči Medellina.

XV. slovenski dan

Na belo nedeljo, 5. aprila, je drušvo Zedinjena Slovenija organiziralo na Pristavi v Castelarju že tradicionalni Slovenski dan, ki ima ob 25-letnici našega protikomunističnega upora še poseben pomen.

Dopoldne je bilo najprej dviganje argentinske in slovenske zastave. Nato je bila sv. maša, ki jo je

daroval g. msgr. A. Orehar. (Vodilne misli cerkvenega govora gl. v Svobodni Sloveniji, 9. aprila 1970, str. 2.)

Popoldanski kulturni program je vodil g. dr. Jože Krivec. V govoru je predsednik ZS g. Božo Stariha poudaril socialni značaj dneva, a opozoril na četrstoletno zdomstvo, med katerim nismo spremenili svojega pogleda na komunizem in svojega protikomunističnega stališča. Sledili so razni nastopi: pesmi (dekliški zbor pod vodstvom ge. Marije Fink Geržiničeve; dekliški tercet: Maruška Batagelj, Bernardka Fink in Lučka Pavšer), mladinska godba (vodi g. Tone Skubic), recitacija (Marko Fink in Minka Debevec). Po programu so rojaki ostali na Pristavi še pozno zvečer.

9. obletnica v San Martinu

12. aprila je Slovenski dom v San Martinu slavil 9. obletnico blagoslovitve s skrbno pripravljeno celodnevno prireditvijo.

Dopoldne je bila v prostorni domovi dvorani sv. maša, ki jo je da-

roval g. msgr. Orehar. Med mašo je pel številčno znatno povečan pevski zbor pod vodstvom g. Slavka Rupnika. Ob oltarju so bila dekleta v narcodnih nošah. Opoldne je bilo na razpolago kosilo.

Popoldanski program je vodil kulturni referent doma g. Stanko Oberžan. Po uvodnem pozdravu je nastopil mladinski pevski zbor, ki ga vodi g. Boris Pavšer. Za tem je pozdravil vse navzoče predsednik doma g. Franc Zorko ter povabil vse rojake iz okraja k sodelovanju za ohranitev in napredek doma. Nato so sledili nastopi: članic krožka SDO (pripravila gdč. Silva Čater), otrok slovenske šole (pripravila gdč. Katica Kovač s sodelovanjem vsega učiteljskega zbora) in dekljiškega okteta (vodi g. Pavšer).

Slavnostni govornik je bil univ. prof. dr. Vinko Brumen. Z navdušeno besedo je vzpodbudil rojake iz vseh domov in krajev k iskanju rešitve skrbi za mladino (gl. vsebino govora v Svob. Sloveniji, 16. aprila 1970, str. 2). Nato so nastopili: študijski orkester, naraščajnice (nastudiral g prof. Zupan in vodila gdč. Klanjškova) in pevski zbor pod vodstvom g. Staneta Rupnika. Po zaključnem bogatem programu je sledila prosta zabava.

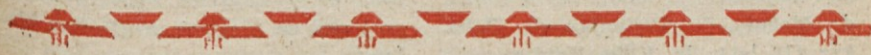
Ta veseli dan

10., 11. in 12. aprila je Slovenska kulturna akcija v zvezi s Slovanskim gledališčem v Buenos Ai-

resu uprizorila na odru dvorane v Slovenski hiši Linhartov „Ta veseli dan ali Matizhek se sheni“. Uprizoritev je režiral in Matičkovo vlogo igral Nikolaj Jeločnik, ki je s to prireditvijo proslavil 25-letnico svojega zdomskega gledališkega udejstvovanja. Tokratna predstava je bila v jeziku Linhartovega časa. Nastopili so: ga. Majda Volovškova, ga. Nataša Smersujeva, gdč. Lučka Potočnik, gdč. Mojca Willempart; gg. Maks Borštnik, Nikolaj Jeločnik, Lojze Rezelj, Maks Nose, Franc Hribovšek, Ciril Jan in Joža Vombergar. Scena: Frido Beznik in Ivan Bukovec s sodelavci; razsvetljava in in zvok Franci Willenpart ter Beno Truden s pomočniki. V treh predstavah je prireditev zadovoljivo uspela s splošnim priznanjem.

Prvi mladinski dan

19. aprila je bil v Slovenskem domu v Berazateguiju prvi mladinski dan. Dopoldne so v odbojki tekmovala moštva iz Ramos Mejje, Berazateguija in Slovenske vasi. Nato je krajevni dušni pastir g. Jože Guštin daroval sv. mašo. Pri tej je pel mladinski mešani oktet Ivan Cankar, ki ga vodi g. Jože Omahna. Popoldanski program je začel g. Ivan Korošec. Sledili so pozdravi in razni pevski, rajalni (pripravila ga. Betka Maček Vitrihova) in telovadni nastopi (fantje iz Slovenske vasi). Po programu je bila prosta zabava.

novice iz SLOVENIJE

Kronika bogoslovne fakultete v Ljubljani

Ljubljanska bogoslovna fakulteta, ki je v januarju praznovala svoj zlati jubilej, je direktni naslednik škofijskega bogoslovnega učilišča v Ljubljani. Zadnji rektor šole je bil škof Anton Bonaventura Jeglič, prorektor pa dr. Josip Lesar.

Dekani bogoslovne fakultete pa so bili dr. Franc Ušeničnik, dr. Aleš Ušeničnik, dr. Franc Grivec, dr. Josip Srebrnič, dr. Franc Lukman, dr. Matija Slavič, dr. Lambert Ehrlich, dr. Aleš Ušeničnik, dr. Franc Grivec, dr. Josip Ujčič, dr. Franc Lukman, dr. Matija Slavič, dr. Lambert Ehrlich, dr. Aleš Ušeničnik, dr. Fr. Grivec, dr. Josip Ujčič, dr. Franc Lukman, dr. Lambert Ehrlich, dr. Matija Slarič, dr. Andrej Snoj, dr. Fabijan, dr. Turk, dr. Alojzij Odar, dr. Lukman, dr. Snoj, dr. Fabijan, dr. Močnik, dr. Trstenjak, dr. Cajnkar (16 let), dr. Vilko Fajdiga.

Prenesli so posmrtno ostanke p. Vendelina

V sredo, 18. marca, so prenesli iz skupne frančiškanske grobnice na Mirogoju (Zagreb) posmrtno ostanke našega rojaka p. Vendelina Vošnjaka v samostan na Kaptolu. Prav tam, od koder so ga pred 37 leti odnesli na pokopališče, so ga sicer s skromno slovestnostjo, a z globokim spoštovanjem spet sprejeli. Odslej bo p. Vendelin počival ob oltarjih znamenite frančiškanske kapele na porti frančiškanskega samostana v Zagrebu.

P. Vendelin Vošnjak je Slovenec, rodil se je 13. septembra 1861 v Kolovem pri Velenju. Leta 1884 je kot frančiškan sprejel mašniško posvečenje. Umrl je 18. marca 1933 kot provincial hrvaške frančiškanske province sv. Cirila in Metoda. Leta 1963 so v Zagrebu začeli škofijski postopek za njegovo razglasitev blaženim.

Župnik Pavel Perko — umrl

Na Muljavi pri Stični je 10. marca umrl Pavel Perko, upokojeni župnik in pisatelj. Pokojni se je rodil leta 1877 v Poljanah nad Škofjo Loko in je bil najstarejši duhovnik ljubljanske nadškofije. Kaplanoval je v Škocijanu pri Mokronogu, na Rakki, v Kranjski gori in v Žireh, od 1910 do 1935 je bil župnik na Češnjicah, od avgusta 1936 do smrti pa na Muljavi. Župnik Perko je bil goreč in prizadeven, moder in urejen duhovnik ter dober pisatelj.

Še dve duhovniški smrti

Franc Verce, dolgoletni župnik v Sostreni in prodekan dekanije Ljubljana-okolica, je 10. februarja letos tiho praznoval svojo 80-letnico. Točno en mesec zatem pa je umrl v novomeški bolnišnici. Rodil se je v Dobrniču. Kaplanoval je na Mirni, v Hinjah, v Bohinjski Bistrici in v Sostrem. Kot župnik je bil najprej na Jančah, nato pa 30 let v Sostrem.

Kranjskogorski župnik Leopold Klančar pa je umrl za srčno kapjo 10. marca zjutraj. Izpolnil je komaj 58 let.

Razlikovanje med vernimi in nevernimi

„Družina“, ki jo izdajajo slovenski škofje je v letošnji sedmi številki na 15. strani prinesla misli, ki dobro pokažejo, kako je doma. V raznih člankih „se naglaša kot velika pridobitev, da RTV ne dela razlike med vernimi in nevernimi. Prak-

sa, žal, kaže drugače. Tudi v zadnjem času smo na RTV slišali samo mnenja ateistov o verskih vprašanjih. Doslej o istem vprašanju še ni spregovoril zastopnik vernih, npr. profesor teološke fakultete.

Ateisti imajo lahko svoje mnenje o verskih vprašanjih kakor verni o ateizmu. Če ga lahko ateisti povedo po RTV, zakaj bi ga ne smeli verni. To bi bila prava enakopravnost. Če pa samo ateisti smejo govoriti, verni pa ne, imajo prvi očitvidno prednost pred drugimi.“

Presenetljivo mesto

Center za raziskovanje javnega mnenja v Ljubljani je leta 1968 izdal poročilo o tem, kako v Sloveniji vrednotijo razne poklice. Po odgovorih so sestavili lestvico najbolj cenjenih poklicev. Ta lestvica je potrdna. Na prvem mestu je zdravniški poklic. Drugo mesto zavnema mesto univerzitetnega profesorja. Tretje mesto je „direktor“. Četrto mesto pa je duhovnik.

Župnik Andrej Stare — umrl

15. marca so pokopali v Gor. Logatcu župnika Andreja Stareta, staraga 77 let. Pokojni se je rodil v Sp. Sevnici (župnija Šora), gimnazijo je končal v škofijskih zavodih v Šentvidu nad Ljubljano. Novo mašo je pel leta 1916, kaplanoval je v Mirni peči, v Kranju, v Radovljici in pri sv. Petru v Ljubljani. Župnikoval je vrsto let v Fari pri Kolčevju. Zadnjih 19 let je preživel v Gornjem Logatcu.

1 Za dobro dušno pastirstvo mora priti na vsakih 1000 vernikov po en duhovnik.

2 Duhovno dobro oskrbljene dežele so: Malta, Anglija, Švica, Nizozemska, Belgija in Irska.

3 Za silo shajajo v Franciji, kjer pride en duhovnik na 1090 katoličanov, v Italiji in v Španiji.

4 Že precejšnje pomanjkanje delavcev čutijo Zahodna Nemčija — en duhovnik za 1508 ljudi, Avstrija — en duhovnik za 1578 vernikov, Portugalska — en duhovnik za 2311.

5 Približno enako je v vzhodnoevropskih državah. Na Madžarskem, na češkoslovaškem, na Poljskem. V Jugoslaviji je na primer en katoliški duhovnik na 1676 vernikov.

6 V Kanadi in Združenih državah je razmeroma ugodno, v Latinski Ameriki pa skrajno neugodno. V Argentini pride en duhovnik na 3500 ljudi, v Gvatemali pa na 11.000.

7 Na enega misijonarja v Afriki in Aziji pride tudi po 100.000 in več ljudi. Res, nepregledna žetev z malo, malo delavci.

8 V Sloveniji je živelo lansko leto 944 duhovnikov. Če odštejemo z ene strani nekatoličane, z druge pa upokojene duhovnike, bi približno prišel na vsakih 2100 vernikov en duhovnik.

9 Mariborska škofija s 782.000 prebivalci ima 370 duhovnikov. Ljubljanska nadškofija ima 695.000 prebivalcev in 456 duhovnikov. Na Primorskem pa med 223.000 prebivalci deluje 168 duhovnikov.

10 Za delo med katoličani primanjkuje okoli 150.000 duhovnikov. A kdo bo poskrbel za oni dobri dve milijardi ljudi, ki še ne poznajo Kristusa? Prosimo Gospoda, da pošlje delavcev.

Številke govore

**KOLIKO
JE
DUHOVNIKOV?**

„Duhovno življenje“

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.

Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 843.966.

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, Bs. Aires, Argentina

Poverjeniki:

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorizia, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

Naročnina:

Celotna naročnina v **Argentini** in obmejnih državah znaša pesov ley 18.188 27.—; v **ZDA** in **Kanadi** 7 dolarjev; v **Avstriji** 125 šilingov; v **Italiji** 2.800 lir; drugje protivrednost dolarja.

Denarna nakazila na naslov:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Bs. Aires, Argentina

NASLOVNA STRAN „Duhovnega življenja“ in „Božjih stezic“: Hotimir Gorazd

DUHOVNO ŽIVLJENJE